Ազգ
Azg armenian daily
1 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1998 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ #182 (1685)

2013

Կոսովո ՆԱՏՕ-ի ներխուժման դեպքում Հարավսլավիան պատասխան կտա

ԲՈՆՆ, 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կոսովո ՆԱՏՕ-ի զինված ներխուժման դեպքում Հարավսլավիան համարժեք պատասխան միջոցներ կձեռնարկի: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այդ մասին հայտարարել է Բոննում Հարավսլավիայի դեսպան Զորան Երեմիչը՝ մեկնաբանելով Կոսովոյում ՆԱՏՕ-ի հնարավոր գործողությանը մասնակցելու համար Գերմանիայի ռազմաօդային ուժերի 14 «Թորնադո» կործանիչ-ռմբակոծիչներ տրամադրելու մասին ԳԴՀ կառավարության այսօր կայացրած որոշումը: «Հարավսլավիայի վրա ցանկացած հարձակում նախահարձակում է, իսկ մեր սահմանադրությունը պատվիրում է առկա բոլոր միջոցներով պայքարել ամեն տեսակ նախահարձակման դեմ», հայտարարել է Զորան Երեմիչը՝ չճշտելով սակայն Հյուսիսատլանտյան ուխտի գործողությանը դիմակայելու ծրագրերը: Հարավսլավիայի դեսպանի կարծիքով, «հումանիտար աղետի» սպառնալիքը, որը ներկայացվում է որպես ՆԱՏՕ-ի զինված ներխուժման հիմնավորում, բխում է, նախ եւ առաջ, Կոսովոյում գործող «ալբանացի ահաբեկիչներից», այլ ոչ թե Հարավսլավիայի զինված ուժերից, որոնք ընտրված են որպես ՆԱՏՕ-ի օդային հարվածների թիրախ:

ԵՌՈՐՅԱ

ԱԺ-ն պատերազմ է հայտարարում հողմաղացներին

Մի քիչ «Երկրապահին», ավելի շատ՝ ՀՅԴ-ին, իսկ հիմնականում՝ Սերժ Սարգսյանին

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

«Հայրենիք» պատգամավորական խումբն ԱԺ-ում երեկ հրապարակեց հայաստանյան քաղաքական ուժերի իրենց պատկերացրած դասավորությունը: Պատգամավոր Պետրոս Մակեյանը «ՀՀ-ում դատավորների ու դատախազների որակավորման քննություն հանձնելու կարգի մասին» օրենքի իրենց նախագիծը մեկնաբանելիս Հայաստանում ամենաազդեցիկ քաղաքական ուժ համարեց ՆԳ եւ ԱԱ նախարար Սերժ Սարգսյանին, նրան իր ազդեցությամբ փոքր-ինչ զիջում է ՀՅԴ-ն, իսկ վերջին տեղում «Երկրապահն» է (ենթադրվում է՝ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը): Պետրոս Մակեյանը ուժերի այս տեղաբաշխումը հայտնելով՝ նշեց, որ ապագա դատավորները եւ դատախազները իրենց կարգավիճակը գտնելու համար պետք է դիմեն այս երեք հասցեներով: Ընդ որում՝ իբրեւ ամենավտանգավոր, նա ճշտեց, որ Սերժ Սարգսյանն արդեն ստորագրված Ռոբերտ Քոչարյանի հրամանագրով առավել կուժեղացնի իր իշխանությունը, որովհետեւ դատախազությունն ու դատական ոլորտը եւս կանցնեն նրա պատասխանատվության տակ:

Էդ. Եգորյանի օրենքի նախագիծը խստագույն քննադատվեց «Երկրապահ» պատգամավորական խմբի կողմից, բայց նախագիծը միայն պատրվակ էր: ԱԺ պաշտպանության, ՆԳ, ԱԱ հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Ռազմիկ Մարտիրոսյանն ի վերջո անդրադարձավ խորհրդարանում նկատվող այն երեւույթին, որը նա կոչեց «Հանրապետության նախագահին հակասահմանադրական գործողությունների մեջ մեղադրելու վիրուս»:

Տես ▸ էջ 2

ԱՅՑԻՑ ԱՌԱՋ

Արմեն Դարբինյան. «Հայաստանն առավել, քան երբեւէ ուժեղ է»

Հայաստանի վարչապետը հոկտեմբերի 3-ին մեկնելու է ԱՄՆ՝ մասնակցելու ԱՄՀ-ի եւ ՀԲ տարեկան համաժողովին: «Ազգը» Արմեն Դարբինյանին առաջարկեց մեկնումից առաջ բացահայտել միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների տարեկան համաժողովում Հայաստանի կառավարության ներկա դիրքորոշումը. պատասխանն ավելի քան ինքնավստահ էր: Իսկ Հայաստան-Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ պաշտոնական հանդիպումների շրջանակը բավական լայն է՝ էներգետիկ ոլորտ, ԱՄՆ տնտեսական աջակցության ծրագրեր՝ կառավարական մակարդակով:

– Այո, մեկնում եմ մասնակցելու Միջազգային արժութային հիմնադրամի եւ Համաշխարհային բանկի տարեկան համաժողովին, որին մեր հանրապետությունը մշտապես ներկայացված է լինում իր տնտեսական թիմով: Ես մեկնում եմ, որպես այդ թիմի ղեկավար: Այնտեղ բավական լուրջ բանակցություններ են ընթանալու թե՛ հիմնադրամի, թե՛ բանկի ղեկավարների հետ մեր հետագա ծրագրերի վերաբերյալ: Հայաստանն այժմ առավել, քան երբեւէ ուժեղ է իր տնտեսական ծրագրերով: Որպես լիարժեք գործընկերներ ենք հանդիպում նշված կազմակերպություններին, եւ ակնկալվում է Հայաստանի մոնետար, դրամավարկային եւ տնտեսական, սոցիալական ծրագրերի բավական լուրջ քննարկում:

Բացի դրանից՝ մասնակցելու եւ վարելու եմ Հայաստանի էներգետիկ համակարգին նվիրված համաժողովը, որ մենք կազմակերպում ենք ԱՄՆ կառավարության հետ համատեղ: Դա եւս շատ կարեւոր միջոցառում է, դրան մասնակցելու են լրջագույն ներդրումային ընկերություններ, որոնք ցանկություն են հայտնել կամ դեռեւս կհայտնեն մասնակցել Հայաստանի Հանրապետությունում էներգետիկ ոլորտի զարգացմանը եւ ապագա սեփականաշնորհմանը: Բավական ազդեցիկ պատվիրակություն է մեկնում ԱՄՆ՝ էներգետիկայի նախարարության եւ այս ոլորտի մասնագետների մասնակցությամբ: Մի խոսքով, ներկայացնելու ենք Հայաստանը՝ ճանաչողական բնույթի համաժողով է լինելու, որ շատ եմ կարեւորում: Հանդիպելու եմ նաեւ ԱՄՆ պետքարտուղարության ներկայացուցիչների հետ, որոնց հետ կքննարկենք Հայաստանին տրվելիք Միացյալ Նահանգների օգնության ծրագրերը:

Լիբանանում կբացվի ՀՀ դեսպանության նոր շենքը

Առաջիկա հոկտեմբերի 16-ին Լիբանանի մայրաքաղաք Բեյրութին հարող գեղեցիկ բլուրներից մեկի վրա կբացվի Հայաստանի Հանրապետության դեսպանատան նոր շենքը: Դեսպան Արման Նավասարդյանը եւ դեսպանության ողջ աշխատակազմը մեծ պատրաստություններ են տեսնում բացման արարողությունը եւ դրան հետեւելիք ընդունելությունն ու մյուս միջոցառումները պատշաճ մակարդակով կազմակերպելու համար: Այդ առթիվ սպասվում է ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի եւ պաշտոնատար այլ անձնավորությունների ժամանում Լիբանան: Հյուրերի շարքում կլինեն նաեւ տիկին Լուիզ Մանուկյան Սիմոնը եւ ՀԲԸ Միության կենտրոնական վարչության մյուս անդամները, որոնք այդ օրերին ՀԲԸՄ Դեմիրճյան կենտրոնում անցկացնելու են Բարեգործականի տարեկան համագումարը: Վերհիշենք մեր նախապես տված տեղեկությունը՝ դեսպանության շենքի հողատարածքը եւ շենքի շինարարության ծախսերի մեծ մասը հոգացել են ՀԲԸ Միության ղեկավար մարմինների երկարամյա անդամներ, ազգային բարերար եղբայրներ Կարպիս, Նուբար (այժմ հանգուցյալ) եւ Նազար Նազարյանները:

ՀՀ նախագահը Յուտայում

Սեպտեմբերի 29-ին ՀՀ նախագահի գլխավորած պատվիրակությունը ամերիկացի խոշոր ձեռնարկատեր եւ բարերար Ջոն Հանթսմանի հրավերով մեկնեց Յուտա: Այստեղ պարոն Հանթսմանը հյուրընկալել է բազմաթիվ նշանավոր մարդկանց:

Այցի ընթացքում քննարկվել են Ջոն Հանթսմանի մոտեցումները Հայաստանում արդյունաբերության զարգացման եւ աղետի գոտու վերականգնման ծրագրերին:

Հանթսմանի ընտանիքը ՀՀ պատվիրակության հետ նշեց Հայաստանում իրենց բարերար գործունեության 10-ամյակը: Պարոն Հանթսմանը 1988 թ.-ից ի վեր 50 անգամ եղել է Հայաստանում: Հայաստան այցելել են նաեւ ընտանիքի մյուս անդամները:

Մամուլի ասուլիսի ընթացքում պարոն Հանթսմանը իր եւ իր ընտանիքի մեծ սերն ու հարգանքն արտահայտեց հայ ժողովրդի հանդեպ: Պարոն Հանթսմանը հայտնեց, որ իրենք պատրաստվում են Հայաստանի կառավարությանը 10 մլն դոլարի անտոկոս վարկ տրամադրել՝ աղետի գոտու շինարարական աշխատանքների անընդհատությունն ապահովելու նպատակով: Նա նշեց նաեւ, որ մինչեւ 1999-ի մարտ ամիսը կավարտվեն իրենց ձեռնարկած տանիքի թիթեղի գործարանի աշխատանքները:

Հաջորդ օրը, սեպտեմբերի 30-ին ՀՀ նախագահը հանդիպում է ունեցել Յուտայի նահանգապետ Մայքլ Լեւիթի հետ, որի ընթացքում քննարկվել են Հայաստանում համալսարանական կրթության զարգացման ծրագրեր:

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՄԱՄԼՈ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

Բորիս Ելցինը եւս 7 նախարարի նշանակեց

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Ինչպես հաղորդել է պետության ղեկավարի մամլո քարտուղար Դմիտրի Յակուշկինը, Ռուսաստանի նախագահ Ելցինը ՌԴ նախարարների նշանակման հրամանագրեր է ստորագրել. Վլադիմիր Ֆիլիպովին՝ ընդհանուր եւ մասնագիտական կրթության նախարար, Վլադիմիր Ստարոդուբովին՝ առողջապահության նախարար, Սերգեյ Կալաշնիկովին՝ աշխատանքի եւ սոցիալական զարգացման նախարար, Վլադիմիր Եգորովին՝ մշակույթի նախարար, Վիկտոր Սեմյոնովին՝ գյուղատնտեսության եւ պարենի նախարար, Վալերի Կիրպիչնիկովին՝ տարածաշրջանային քաղաքականության նախարար, Եվգենի Ադամովին՝ ատոմային էներգիայի նախարար:

«Ռուշդիի մահավճիռը վերացման ենթակա չէ»

ԴԵԼԻ, 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Տարիներ շարունակ Անգլիայում թաքնվող գրող Սալման Ռուշդիին, ըստ երեւույթին, դեռ վաղ է երեւալ փողոցներում առանց մեծաթիվ պահակախմբի: Դեռեւս չէր հանդարտվել աղմուկը Իրանի նախագահ Խաթամիի վերջերս արած այն հայտարարության շուրջ, թե դադարեցվելու են այդ գրողի հետապնդումները եւ չեղյալ է հայտարարվելու «Սատանայական բանաստեղծություններ» գրքում իսլամը վիրավորելու համար Թեհրանի կողմից նրա նկատմամբ դեռեւս 80-ական թվականների կեսերին կայացված մահավճիռը, երբ գործին խառնվեցին մահմեդական արժեքների պակիստանցի ջատագովները: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այսօր «Ջամիաթ ուլ ուլեմա ի իսլամ» արմատական իսլամական կուսակցությունը Ռուշդիի գլխի դիմաց 5 մլն դոլարի պարգեւ է խոստացել, ընդսմին հայտարարելով, որ մահմեդական աշխարհի ոչ մի պետություն իրավունք չունի չեղյալ հայտարարելու մահավճիռը այն գրողի նկատմամբ, որն իր գրքում հանդգնել է վիրավորական արտահայտություններ թույլ տալ Մուհամմեդ մարգարեի հասցեին:

ԹԲԻԼԻՍԻ

Շեւարդնաձեն եւ Սոլանան քննարկել են գործակցության խորացման հեռանկարները

ԹԲԻԼԻՍԻ, 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ՓՐԱՅՄ ՆՅՈՒՍ: Տվյալ փուլում ՆԱՏՕ-ի ռազմական ստորաբաժանումներ Աբխազիա մտցնելու մասին խոսելը իրատեսական չէ, Հյուսիսատլանտյան դաշինքի գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանայի հետ հանդիպումից հետո պետդիվանատանը կայացած ճեպասուլիսում հայտարարել է Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն: Թեեւ եթե Վրաստանը նման աջակցության կարիքն ունենա, հուսադրող օրինակ կարող են ծառայել ՆԱՏՕ-ի գործողությունները Բոսնիայում, նշել է Շեւարդնաձեն: Պետության ղեկավարի խոսքերով, երկօրյա այցով Թբիլիսի ժամանած ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Սոլանայի հետ կայացած հանդիպման ժամանակ քննարկվել են Հյուսիսատլանտյան դաշինքի հետ Վրաստանի հարաբերությունների խորացման, ՆԱՏՕ-ի տարբեր, ու նախ եւ առաջ «Գործակցություն հանուն խաղաղության» եւ «Գիտություն հանուն խաղաղության» ծրագրերին նրա մասնակցության ընդլայնման հեռանկարները: Բացի այդ, ճեպասուլիսում նշել է Վրաստանի նախագահը, քննարկվել է կովկասյան տարածաշրջանի ընդհանուր իրադրությունը:

Շեւարդնաձեի խոսքերով, ՆԱՏՕ-ի ղեկավարի հետ բանակցությունների ընթացքում մեծ ուշադրություն է դարձվել Աբխազիայի իրավիճակին եւ վրաց-աբխազական հակամարտության կարգավորման խաղաղ ուղիների որոնմանը:

Հիշեցնենք, որ Խավիեր Սոլանան այսօր ժամանում է Երեւան:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Սկիզբը էջ 1

Եթե վիճակագրական փոքրիկ ուսումնասիրություն կատարվի, ապա 8-րդ նստաշրջանի երկու եռօրյաներում ամենահաճախ գործածված բառակապակցությունը կդառնա հետեւյալը. «Ռոբերտ Քոչարյանը խախտել է Սահմանադրությունը»: Այս արտահայտությունը մեջբերվում է հին եւ նոր ՀՀՇ ուժերի կողմից տարբերաբար եւ սեւեռուն: Պատահական չէ, որ օրենքի այս նախագծի քննարկումն ավարտվեց Խոսրով Հարությունյանի եւ Էդ. Եգորյանի սուր բախումով: Էդ. Եգորյանը փորձեց հակազդել, պնդելով, թե ԱԺ-ում իշխում է «հանրապետության նախագահը միշտ ճիշտ է վիրուսը»՝ չմոռանալով ավելացնել՝ անկախ նրանից, թե ով է հանրապետության նախագահը: Նա խոստովանեց, որ ժամանակին մեծ իշխանություն է ունեցել, եւ եթե կամենար, ապա կարող էր գրել Սահմանադրության մեջ, որ դատավորներին ի սկզբանե ցմահ նշանակեն եւ ոչ թե սպասեն դատաիրավական բարեփոխումներին: Այսօր նա մեղադրեց եռյակ Հարությունյաններին (Գագիկ Հարությունյան՝ ՀՀ ՍԴ նախագահ, Խոսրով Հարությունյան՝ ԱԺ խոսնակ եւ Դավիթ Հարությունյան՝ արդարադատության նախարար) դատավորների եւ դատախազների նշանակումը «մենաշնորհելու» համար:

թյունը չեն տառապում: Նա Էդ. Եգորյանին առաջարկեց դառնալ դեպի անցյալը եւ հիշել այն ժամանակը, երբ «ծեծում էր» Սահմանադրությունը ու չէր ենթադրում, որ երկու տարի հետո փոփոխություններ կլինեն, եթե ենթադրեր, ապա ցմահ կնշանակեր դատավորներին: Դրանում Խոսրով Հարությունյանն իր իսկ պնդմամբ չի կասկածում: Նա հայտարարեց. «Ես միշտ ճիշտ եմ, դրա համար էլ իրավունք ունեմ» սկզբունքը կործանարար է քաղաքական գործչի համար, եւ եթե Էդ. Եգորյանը եւ «Ժողովրդավարական հայրենիքը» առաջնորդվում են այս սկզբունքով, ապա ինքը ցավում եւ ցավակցում է: Էդ. Եգորյանը ետ վերցրեց օրենքի իր նախագիծը՝ համաձայնելով սպասել կառավարության նախագծին: Զինադադար մինչեւ հոկտեմբերի 15-ը: Զինադադարի ընթացքում ԱԺ-ն հաստատեց համաներման ընթացքը վերահսկող ժամանակավոր հանձնաժողովի կազմը՝ յուրաքանչյուր խմբակցությունից մեկական պատգամավոր եւ մեկ անկախ: Անկախ լինելու դափնիներին արժանացավ ԱԺ միակ դաշնակցական Ռուբեն Հակոբյանը:

կյանն առաջարկում է գոնե կրկնապատկել բյուջեի օժանդակությունը կուսակցություններին, այսինքն՝ 100 մլն-ից դարձնել 200 մլն, որովհետեւ յուրաքանչյուր իրեն հարգող կուսակցություն պետք է նվազագույնը 14 գրասենյակ ունենա, 3-ը Երեւանում, մնացյալը՝ մարզերում, գումարած մեքենաներ, կապի միջոցներ: Որոշ պատգամավորների սրտում կասկած առաջացավ՝ արդյոք ժողովուրդը՝ հարկատուները համաձա՞յն են իրենց գումարները կամովին պատվիրակել կուսակցություններին: Թեեւ ի վերջո որոշեցին՝ համաձայն են: «Կուսակցաշինությանը նպաստող» այս օրինագիծը, սակայն, առաջին ընթերցմամբ չընդունվեց, քվեարկությունը չկայացավ, թեեւ ընդամենը մեկ պատգամավոր էր դեմ քվեարկել: Քվորում չկար:

եղե՞լ է դատախազի սանկցիա, բ) ի՞նչ կապակցությամբ է կատարվել խուզարկությունը եւ գ) ի՞նչ է ձեռք բերվել արդյունքում: Հասկանալի է, որ այս հարցադրումները բնավ հռետորական չեն:

Վիգեն Խաչատրյանը բարձրացրեց Արմենտել սեփականաշնորհված ձեռնարկության հարցը՝ իբրեւ «քստմնելի եւ սանձարձակ» քաղաքականության արդյունք: Ինչին փոստի եւ հեռահաղորդակցության նախարար Արտակ Վարդանյանը խելամտորեն արձագանքեց, որ շատ ավելի լավ կլիներ նման հարցադրումներ կատարել 1995 թ.-ին, երբ նախկին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի թիմակից կապի նախարար Գրիգոր Պողպատյանը վաստակավոր պայմաններով 49 տոկոսով սեփականաշնորհեց Արմենտելը ամերիկյան ընկերությանը, որին էլ հետեւեց OTE-ի հետ գործարքը: Այն ժամանակ պատգամավորները լռում էին: Էներգետիկայի նախարար Գագիկ Մարտիրոսյանը, ընդհակառակը, պաշտպանեց Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, ի պատասխան Արշակ Սադոյանի հայտարարելով, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եւ նրա թիմակիցների ջանքերով Թուրքմենստանին ունեցած Հայաստանի պարտքը չդարձավ 60 մլն դոլար, այլ ընդամենը 34:

Վարչապետ Արմեն Դարբինյանը երկրապահ Անդրանիկ Մանուկյանի առաջարկով պարզաբանեց Բաքվում ՏՐԱՍԵԿԱ ծրագրի համաժողովին իր մասնակցության հետեւանքները: Ըստ այդմ՝ Հայաստանը հաստատեց իր տեղը եւ դերը տարածաշրջանային եւ եվրոպական կառույցների հետ հարաբերություններում:

ԵՌՕՐՅԱ

ԱԺ-ն պատերազմ է հայտարարում հողմաղացներին

Խոսրով Հարությունյանի համբերության բաժակը լցվեց

ԱԺ խոսնակը հիշեցրեց նախկին իշխանավոր, այսօր ընդդիմադիր քաղաքական ուժերին, որ ոչ ոք ոչինչ չի մոռացել, հիշողության կորստով կուսակցականները եւ հասարակու-

Բյուջեն պարտք է կուսակցություններին

Պատգամավորներ Պարույր Հայրիկյանը եւ Ներսես Զեյնալվանդյանը ԱԺ-ին ներկայացրին խորհրդարանում 5 տոկոսի արգելքը հաղթահարած կուսակցություններին կամ նրանց միավորումներին պետական բյուջեից օժանդակություն ցույց տալու եւ այն խմբակցությունների միջեւ բաշխելու կարգի մասին օրենքի նախագիծը: Պարույր Հայրի-

«Երկրապահը» դատախազին եւ ՆԳ ԱԱ-ին նախազգուշացնում է

Կառավարություն-ԱԺ ավանդական չորեքշաբթին նշանավորվեց պաշտպանության եւ ՆԳ ԱԱ նախարարների բացակայությամբ, որոնք գործուղման մեջ են: Խորհրդանշական է, որ հենց այս պարագայում «Երկրապահ» պատգամավորական խմբի անունից Հովհ. Ահարոնյանը պահանջեց պարզաբանում «Երկրապահ» կամավորական միության Երեւան քաղաքի բաժանմունքի նախագահ, ԵԿՄ վարչության անդամ եւ ԼՂՀ մարտական խաչի առաջին աստիճանի շքանշանակիր Հակոբ Հակոբյանի (մականունը Լեռի Հակոբ) տանը սեպտեմբերի 1-ին կատարված խուզարկության առիթով: Հարցերը կարեւոր են. ա) բնակարանը խուզարկելիս

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Անդամակցական ժողովներ ՀՌԱԿ-ում

Շարունակվում են անդամակցական ժողովները Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունում: Սեպտեմբերի 29-ին ժողով էր գումարել Փարաքարի «Ֆրունզե Դովլաթյան» ակումբը: Օրակարգի հիմնական հարցը ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության շրջաբերականի եւ դրանից բխող խնդիրների քննարկումն էր: Ներկայացնելով շրջաբերականը՝ ակումբի ատենապետ Թադեւոս Գրիգորյանը խիստ կարեւորեց վերը նշված փաստաթղթում բարձրացված հարցերը, իսկ ակումբի անդամները քննարկում ծավալեցին եւ առաջարկություններով հանդես եկան ներկուսակցական աշխատանքների, ԱԺ առաջիկա ընտրությունների վերաբերյալ: Մասնավորապես ակումբի ատենադպիր Գարեգին Սարգսյանը կարծիք հայտնեց, որ նախընտրական աշխատանքները պետք է սկսել այժմվանից: Ժողովին մասնակցում էին Մուսալեռ գյուղի 7 բնակիչներ, որոնք նույնպես ակումբի անդամներ են: Քանի որ «Ֆրունզե Դովլաթյան» ակումբը յուրատեսակ կապող օղակ է Փարաքարի եւ Մուսալեռ գյուղի միջեւ, տեղին էր նաեւ համայնքի ընդհանուր խնդիրներին անդրադառնալը: Փոխատենապետ Ռուբեն Հարությունյանի ելույթն ուղղված էր հենց այս խնդիրների թվարկմանն ու հնարավոր լուծմանը: Ակումբի անդամները առաջարկեցին ստեղծված իրավիճակից ելք գտնելու բազմաթիվ տարբերակներ, սակայն քննարկումը հիմնական բարձրակետին հասավ այն ժամանակ, երբ որոշեցին հրավիրել համայնքապետ Է. Թեւոսյանին եւ հետագա քննարկումները շարունակել նրա մասնակցությամբ: Մինչ համայնքի հոգսերին անդրադառնալը՝ Է. Թեւոսյանը նախ բարձր գնահատեց ակումբի դերը տեղի հասարակական կյանքում, շեշտեց ակումբի վարած կառուցողական քաղաքականության նշանակությունը: Նա միացավ ակումբի՝ Արմավիրի մարզի ջրմուղ-կոյուղու վարչության պետ Գ. Քոչարյանին ուղղված պահանջին՝ լուծել անկայուն ջրամատակարարման հարցը, որը, վաղուց ի վեր, ոչ մի կերպ չի լուծվում: Անմխիթար վիճակում է նաեւ սեփականաշնորհված հողերի մշակման համապատասխան ծրագրի իրագործումը: Համայնքապետը հայտնեց, որ վերջինի իրագործման համար անհրաժեշտ են երկարաժամկետ վարկեր եւ հարկերի թեթեւացում: Փոխատենապետ Ռ. Հարությունյանը հարց առաջ քաշեց Փարաքարի 3 դպրոցներին ֆինանսական օգնություն հատկացնելու վերաբերյալ. վերջին 7 տարիներին անտեսված այդ դպրոցները անմխիթար վիճակում են, կարիք ունեն վերանորոգման: Առաջարկվեց նշված փաստի մասին տեղեկացնել կրթության եւ գիտության նախարարությանը, իսկ նախարարության պատասխանատու աշխատակիցներին հրավիրել ներկա գտնվելու ակումբի առաջիկա ժողովներից որեւէ մեկին:

Ժողովին մասնակցում էր եւ ելույթ ունեցավ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության գործիչ Գրիգոր Պետրոսյանը:

Սեպտեմբերի 25-ին նույն օրակարգով ժողովներ էին անցկացրել նաեւ «Արմենական» եւ Էրեբունի համայնքի «Եսայի Յաղուպյան» ակումբները:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

Հոկտեմբերի 5-ին ԱԺ արտահերթ նիստ

Սեփականաշնորհման ցանկի փոփոխության օրակարգով

Հոկտեմբերի 5-ին, 14:30 ԱԺ արտահերթ նիստ հրավիրելու առաջարկը՝ 68 պատգամավորների ստորագրությամբ խորհրդարանի փոխխոսնակ Ալբերտ Բազեյանին երեկ հանձնեց Արշակ Սադոյանը: «Ազգը» դիմեց նիստը անցկացնելու կազմակերպիչներից Վահագն Խաչատրյանին՝ հստակեցնելու արտահերթ նիստի օրակարգը: Վերջինս նշեց, որ օրակարգում ընդհանրական ձեւակերպում է՝ 1998-2000 թթ. պետական ունեցվածքի եւ անավարտ շինարարության օբյեկտների ապապետականացման եւ մասնավորեցման ցանկում փոփոխություններ կատարել: Փոփոխություններ ասելով՝ նախաձեռնողները նկատի ունեն «Հայկական ավիաուղիներ» ընկերությունը, «Կոնյակի» գործարանային համալիրը, «Անի», «Արմենիա» հյուրանոցները մասնավորեցման ցանկից դուրս բերելը: Նշենք, որ վերջին երեք ձեռնարկությունների սեփականաշնորհման գործարքներն արդեն կնքված են, եւ հայտնի են նրանց գնորդների անունները:

Հայտարարությունից անմիջապես հետո դիմեցինք նաեւ տնտեսական եւ կառուցվածքային բարեփոխումների նախարար Վահրամ Ավանեսյանին՝ մեկնաբանության առաջարկով. «Ես միշտ կողմնակից եմ ցանկացած դեպքում քննարկումներ կազմակերպելու, բայց ցանկում փոփոխություններ կարելի է կատարել մինչեւ սեփականաշնորհումը: Ճիշտ կլինի, որ ԱԺ նման որոշումներ ընդունի՝ նկատի ունենալով փաստացի իրավիճակը: Իհարկե, ԱԺ-ն կարող է ցանկացած որոշում ընդունել, բայց եթե նման որոշումներն ուղղակի ֆինանսական կորուստներ եւ վնասներ պետք է հասցնեն պետությանը, ապա, ես կարծում եմ, որ դա ճիշտ չի լինի ԱԺ-ի կողմից: Իսկ եթե համենայն դեպս կայացնեն նման որոշում, պետությունը ստիպված պետք է լինի փոխհատուցել»:

«Երկրապահը» ընտրական օրենսգրքում անքննարկելի խնդիր չունի

«Երկրապահ» պատգամավորական խմբի ընտրական օրենսգրքի հեղինակներից Վիկտոր Դալլաքյանը «Ազգին» հայտնեց, որ այսօր պետք է տեղի ունենա իրենց եւ ընտրական օրենսգրքի միացյալ տարբերակի հեղինակների հետ առաջին հանդիպում-քննարկումը: Հիշեցնենք, որ միացյալ տարբերակ անվամբ հայտնի է Հայկոմկուսի, Էդ. Եգորյանի, Վիգեն Խաչատրյանի նախագծերի միաձուլումը, որին հարելու նախնական համաձայնություն է հայտնել ԻՄ-ը: Վիկտոր Դալլաքյանը նշեց, որ «Երկրապահի» համար անքննարկելի խնդիր չկա: Թեեւ մեծամասնական եւ համամասնական տեղերի հարաբերակցությամբ՝ 80-51, եւ հանձնաժողովների կազմության առումով «Երկրապահի» եւ մնացյալների դիրքորոշումը սկզբունքորեն տարբերվում է:

Swissair-ի կործանված օդանավի զոհերի մեջ՝ նաեւ մեկ հայ

Նախանցյալ շաբաթ Նովա Սկոտիայի (Կանադա) մոտակայքում կործանված շվեյցարական օդանավի 111 զոհերի շարքում եղել է նաեւ մի հայ՝ 35 տարեկան Սերժ (Սարգիս) Գեւորգ Կարամանուկյանը, Նյու Ջերսիից (ԱՄՆ): Այս մասին մեզ տեղեկացնում է Բոստոնից «Արմինյն Միրոր Սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը: Երիտասարդը մեկնում էր Ժնեւ, ազգականներին այցելելու: Սերժ Կարամանուկյանը Եգիպտոսից ընտանիքով 1968 թ. հաստատվել է Մ. Նահանգներ: Շրջանավարտ Կոլգեյթի համալսարանի տնտեսագիտության բաժնի, զբաղեցրել է փոխնախագահի պաշտոնը Sun International Hotels & Casinos ընկերության մեջ: Որդին է Ջորջ (Գոգո) Կարամանուկյանի եւ հանգուցյալ Էլիզաբեթ Բասմաջյանի, միաժամանակ զարմիկը նշանավոր հայ զորավար, հանգուցյալ Արամ Կարամանուկյանի, հետեւաբար ազգականներից՝ ՀՀ օպերատիվ հարցերի նախարար Շահեն Կարամանուկյանի:

«Ազգը» նպատակ չուներ «Կոնվերսբանկի» վարկը վնասելու

Հայաստանում արտարժույթի կտրուկ տատանումները եւ պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի շուկայում որոշ բացասական միտումները, որոնց պատճառով չկայացան մի քանի սակարկություններ, պատճառ դարձան պետական պաշտոնական եւ ֆինանսատնտեսական շրջանակներում բուռն մեկնաբանությունների: «Ազգ» օրաթերթն անդրադարձել է այս առիթով ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Էդ. Սանդոյանի, ինչպես նաեւ ԿԲ մեկնաբանություններին, որոնց հիմքում սպեկուլյատիվ սպասումների գաղափարն էր: Այսինքն՝ պաշտոնական մեկնաբանությամբ՝ տնտեսական եւ բանկային համակարգում 1-2 կառույցների սպեկուլյացիաները հանգեցրել են նման տատանումների: Ոչ պաշտոնական աղբյուրների հիման վրա սպեկուլյատիվ գործառնություններ իրականացնողների թվում «Ազգը» հիշատակել էր Կոնվերսբանկ: Հիմնահարցերը առավել շահագրգիռ գնահատելու ժամանակ ակնհայտ դարձավ այս ենթադրության ոչ հիմնավորվածությունը: «Կոնվերսբանկը» հիշյալ օրերին չի մասնակցել արտարժութային սպեկուլյատիվ գործառնություններին: Բայց միաժամանակ շեշտենք, որ «սպեկուլյատիվ գործառնություն» արտահայտությունը Հայաստանում սխալ է ընկալվում: Սպեկուլյատիվ գործառնությունը շուկայական տնտեսության պայմաններում նշանակում է բնականոն ֆինանսական քայլ, որի արդյունքում առքի եւ վաճառքի գների տարբերությունից տվյալ սուբյեկտը շահույթ է ստանում: Ինչպես սրամիտ բնորոշեց հայտնի բանկիրներից մեկը. «Յուրաքանչյուր բանկի ճակատին գրված է սպեկուլյացիա»: «Ազգի» հրապարակումը բնավ նպատակ չէր հետապնդում «Կոնվերսբանկի» վարկը վնասելու, ավելի շուտ հակառակը՝ բայց բախվեցինք «սպեկուլյացիա» հասկացության խորհրդային, իրեն սպառած ըմբռնմանը:

Ցավ ենք հայտնում, որ ակամա վիրավորել ենք մեր եւ մասնագետների կողմից հարգված հիշյալ բանկին:

Ն. Դ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ՏԵՂԱԿԱՆ

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

«Հավասարարությունից՝ արդարության»

Սեպտեմբերի 30-ին Երեւանի քաղաքապետ Սուրեն Աբրահամյանը հրավիրել էր աշխատանքային խորհրդակցություն, նվիրված առաջիկայում ընտանեկան նպաստների համակարգին անցնելու հիմնախնդիրներին: Ներկա էին ՀՀ սոցապնախարար Գագիկ Եզանյանը, Երեւանի համայնքապետները, քաղաքապետարանի սոցիալական ծառայության պաշտոնատարները: Բացելով խորհրդակցությունը, քաղաքապետ Սուրեն Աբրահամյանը նշեց, որ «շատ շուտով պետության սոցիալական քաղաքականության մեջ արմատական փոփոխություններ են լինելու՝ անցնում ենք ընտանեկան նպաստների համակարգին: Նախկինում գործող սոցիալական ծրագրերն ունեցել են որոշակի բարդություններ, որոնք իրենց հերթին բերել են դժգոհության ալիք, եւ դրա հետեւանքով լավ գաղափարն անգամ շահարկվել է եւ իր նպատակին մինչեւ վերջ չի ծառայել»: Նման վիճակից խույս տալու համար քաղաքապետը կարեւորեց նոր համակարգին անցնելու նախապատրաստական փուլը, որը պիտի տեւի մինչեւ նոյեմբերի 1-ը, նպատակ ունենալով հասնել ամենակարեւորին՝ «սոցիալական արդարության տարրերի պահպանմանը»: Պրն Աբրահամյանը բազմիցս շեշտեց, որ նոր քաղաքականության հիմնական իրականացնողները լինելու են համայնքները եւ նրանց համապատասխան ծառայությունները, «որոնք էլ կրելու են հետեւանքների ողջ պատասխանատվությունը»:

Նույն գաղափարն էր զարգացնում նաեւ սոցապնախարար Գագիկ Եզանյանը. «Մեր նպատակն է սոցիալական օգնություններն ուղղել դեպի առավել կարիքավորները»: Սակայն ամբողջ ցավն այն է, թե «ո՞ւմ համարել կարիքավոր»: Նախարարը նկատեց, որ այդ առթիվ «իրավական փաստաթուղթ չկա, որի առկայությունից ելնելով ասենք՝ սա կարիքավոր է, սա՝ ոչ: Ընդհանրապես, կարիքավորությունը կամ հարստությունը պայմանավորված է եկամտի բացակայությամբ կամ առկայությամբ: Պալատի մեջ էլ մարդը կարող է սովամահ լինել: Բայց եկամուտն այսօր չենք կարող հիմք ընդունել կարիքավորության աստիճանը գնահատելու համար, քանի որ կա ստվերային մեծ ծավալի տնտեսություն...»: Նախարարն այստեղ սենսացիոն հայտարարություն արեց, թե որոշ տվյալներով երկրում ստվերային տնտեսության ծավալը հասնում է մինչեւ 70 տոկոսի: Իսկ դա հարկման չենթարկվող եկամուտ է, եւ ձեւականորեն այսպիսիները պետք է համարվեն կարիքավորներ նույնիսկ չնչին կենսաթոշակ ստացող եւ իսկապես աղքատության ճիրաններում տառապող հարյուր-հազարավոր մարդկանց համեմատությամբ: Այստեղից խնդիր. գտնել ու հայտնաբերել բոլոր նրանց, ովքեր պետությունից այս կամ այն կերպ թաքցնում են սեփական եկամուտները: Որեւէ այլ ճանապարհ չկա, դարձյալ հիմք են ընդունվելու «Փարոս» համակարգից լավ հայտնի եւ ժողովրդի մեջ մեծ դժգոհություններ առաջացրած ցուցակները: Դրանք կազմվել են ըստ քաղաքացիների հայտարարությունների, ելնելով այն բանից, թե մարդն ինքն իրեն կարիքավոր համարո՞ւմ է: Խորհրդակցությունում պահանջվում էր կրկին ու կրկին «մաքրել» վերոհիշյալ ցուցակները: Իհարկե, «մաքրելու» մեխանիզմները եւ չափանիշները մշակված են: Հենց միայն Երեւանում սեփական ավտոմեքենա ունեցողներից 60 հազարը արդեն հանվել են այդ ցուցակներից: Բայց, վերջին հաշվով, իրենց համայնքների այս կամ այն քաղաքացու իրական կարիքավորության աստիճանը ամենից լավ գիտեն համայնքապետներն ու նրանց սոցիալական ծառայությունների աշխատողները: Ահա եւ լիազորություն են ստանում մի անգամ եւս վերանայելու ցուցակները, ինչպես նաեւ դրանց մեջ ներառելու իրականում կարիքավոր, սակայն ցուցակներից դուրս մնացած անձանց: Այս վերջինները ընտանեկան նպաստներ կստանան համայնքապետների հայեցողությանը թողնվելիք «ռեզերվային ֆոնդերի» հաշվին, որի չափը դեռ ճշտված չէ:

Սոցիալական արդարության սկզբունքն առավելագույնս պահպանելու կառավարության ջանքը, անշուշտ, ողջունելի է: Բայց, շիտակն ասած, ընտանեկան նպաստ կոչվածին ուղղվող գումարներն այնքան չնչին են, որ դրանից օգտվողներին լավագույն դեպքում հասնելու է ամսական 5-6 հազար դրամ: Ո՞ւմ մատից է փուշ հանելու դա: Ավելի լավ չէ՞ր էլ ավելի նվազեցնել ընտանեկան նպաստ ստացողների շրջանակը, միայն թե դրանցից օգտվողներին վճարել գոնե 4-5 անգամ ավելի: Արժե՞ սեփական խիղճը հանգստացնելու համար այսքան աղմուկ բարձրացնել, ակնկալվելիք դժգոհությունների ու խռովությունների տեղիք տալ, որպեսզի վերջ ի վերջո նպաստառուներին նույնիսկ ցամաք հացի ապահովման չափ գումար չհասցնել...

ՍՈՓԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՌԵՊԼԻԿ

Դեղնախտին ընդառաջ

Հայաստանյան մամուլը, որ դեռեւս մի տարի առաջ «կայացման» տառապագին գործընթացում էր, եւ եթե ոչ 4-րդ իշխանություն, ապա գոնե քաղաքական գործոն դառնալու հույս էր ներշնչում, այսօր շեղվում է անհայտ... ավելի շուտ հայտնի ուղղությամբ, որին ընդունված է դեղին գույնի տարբեր երանգներ ու նրբերանգներ վերագրել: Ցավալի իրողություն, որ անորոշ ժամանակով (հուսանք, ոչ անժամկետ) հեռացնում է ժողովրդավարական հասարակություն ձգվող ճանապարհի կարեւորագույն հանգրվաններից մեկը՝ 4-րդ իշխանության հաստատումը: Առավել ցավալի է, սակայն, որ մեր լրատվամիջոցներն իրենք ոչ միայն չեն ընդդիմանում «դեղնախտի» ծավալմանը, այլեւ հաճույքով ընդառաջ են գնում համաճարակին՝ ширпотреб-ի բարգավաճման ախտանիշին հլու-հնազանդ:

Վկա՝ թերթերի ամենացայտուն հրապարակումները տեղ-տեղ ներկայացնող «Կեսգիշեր» ծրագրի սեպտեմբերի 29-ի (լույս 30-ի) հաղորդումը, որը նվիրված էր «մայր թերթին»՝ «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթին, որ վերջին կիսամյակում, ակնհայտորեն հոգնած սիրասուն մոր ծանրակշիռ կեցվածքից, «քաշային կատեգորիան» փոխելու հակումներ է դրսեւորում: Թերթի խմբագրապետ Լիզա Ճաղարյանն, առանց խորամանկելու, կաշառող անկեղծությամբ եւ հմայիչ ժպիտով խոստովանեց. «Վերջերս մենք էլ ենք փորձում նմանվել դեղին մամուլին, որովհետեւ մեր ժողովուրդը, ցավոք, դրա կարիքն ունի» (հուսով եմ, տիկին Ճաղարյանը ներողամիտ կլինի իր խոսքը «մոտավորապես» վերարտադրելու համար):

Մեզանում, այո, աշխատանքը շատերի համար շքեղություն է, աշխատանքից զրկված քաղաքացիների ճնշող մեծամասնությունը ազատ ժամանակի հսկայական ավելցուկ ունի եւ մամուլը դիտարկում է ոչ թե իբրեւ տեղեկությունների աղբյուր, այլ պարապ վախտի հարմար խաղալիք, որ լցնելու ամենամատչելի «օբյեկտը» բամբասանքն է, ընդհանուր զրույցների մեջ այս կամ այն չափանիշով առանձնացած անհատների (քաղաքական գործիչների, իշխանությունների ներկայացուցիչների) շուրջ տարբեր հանգի մեծ ու փոքր, սուտ ու ճիշտ խոսակցություններն ու ասեկոսեները: Այդպես է, անշուշտ, եւ քանի դեռ չունենք մեր ժամանակը գնահատելու ու խնայելու կարիքը, չարաբաստիկ դեղին մամուլի կարիքն ենք ունենալու: Սակայն մի՞թե պաշտոնաթերթն է հարմարվելու ширпотреб-ին՝ հակառակ «տոնայնությունն» առաջ քաշելու փոխարեն: Կարծում եմ՝ ոչ: Դեղին մամուլը, փառք Աստծո, ունի իր ընթերցողը եւ «բնագծերն» ընդարձակելու ճանապարհին է, բայց կարիք կա՞ այդ կարեւոր «առաքելությանը» մասնակից դարձնել նաեւ «Հայաստանի Հանրապետություն»-ը, որի հրատարակմանն, ամեն ինչից անկախ, «պետության մասն էլ խառն է»:

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Անուրջի թատրո՞ն Ազգային ժողովում

Ժամանակ առ ժամանակ ռադիոյի միջնորդությամբ հաղորդակցվելով ԱԺ եռօրյաներին, հիացմունք եմ ապրում այն գործընկերներիս նկատմամբ, որ երեք օր անընդմեջ, առավոտից իրիկուն, երբեմն արտահերթ, հերոսաբար հետեւում են ժողովրդի ընտրյալների զգլխիչ ելույթներին, այդքանից հետո էլ ուժ գտնում լուսաբանելու Հայաստանի քաղաքական դարբնոցի «չարքաշ» աշխատանքային օրը: Ինչպիսի՜ նյարդեր էին պահանջվում, օրինակ, նվազագույն աշխատավարձի վերաբերյալ օրենքի քննարկման ընթացքում մեր խորհրդարանականների ելույթները մինչեւ վերջ լսելու համար: Օրենքի նախագծում ներկայացված 5000 դրամը, ասես անուրջի ելած հարգարժան քաղաքական այրերի առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններում «ֆավորիտներ» դառնալու միամիտ եւ անկեղծ ցանկության շնորհիվ, արագորեն աճում էր: 10 հազար դրամ... 20 հազար դրամ, շռայլորեն առաջարկում էին ընտրյալները, որ, եթե չեմ սխալվում, գիտեն, չեն կարող չիմանալ կաթվածահար, ոչ այն է կենդանի, ոչ այն է մեռած տնտեսության հեղձուկից շնչասպառ մեր պետության հնարավորությունները: Պետություն, որ չնայած ֆինանսների նախարարի վարդագույն գնահատականին բյուջեի առավել քան բարվոք վիճակի վերաբերյալ, չի վճարում անգամ հաշմանդամների, տրանսպորտի, էլեկտրաէներգիայի եւ այլ արտոնություններից զրկված մյուս քաղաքացիների չնչին փոխհատուցումները եւ երեխաների նպաստները:

«Գրպանի խորհրդարանի» մոռացվող կարգավիճակում հեշտ ու հանգիստ վերոհիշյալ արտոնությունները վերացրած, առավել կամ պակաս հակաժողովրդավարական բազմաթիվ որոշումներ ընդունած, «ջրի գնով» վաճառվող գործարանների սեփականաշնորհմանը լռելյայն հավանություն տված եւ միջազգային սեփականաշնորհման «թալանով» ազգային ունեցվածքի ամենահամեղ պատառները առուծախի հանած խորհրդարանն այսօր ժողովրդին կառավարության ոտնձգություններից պաշտպանելու շահեկան դերում է: Հաշվարկը ժողովրդի կարճ հիշողությունն է՝ սեփական հիշողության անհուսալի կորստի ուղեկցությամբ: Ժողովրդի ընտրյալները իսպառ մոռացել են իրենց իսկ բազմաթիվ ելույթները գործարարությունը խեղդող հարկային մեխանիզմների, բյուջեն լցնելուն ուղղված «արատավոր հարկային քաղաքականության» եւ հարկահանության անթույլատրելի հնարքների դեմ:

Ո՞ր կրակը կամ ո՞ր ջուրն ընկնի «արհեստավարժների» կառավարությունը՝ ժողովրդի բարեկեցության բարձրացման մաքսիմում-պահանջները գործարարների համար բարենպաստ «կլիմա» ապահովելու մինիմում մտահոգության հետ համաձայնեցնելու համար, պատգամավորների իմանալիքն է: Թեպետ արդյունաբերությունը կախարդական փայտիկով հաշված ամիսների ընթացքում վերակենդանացնելու հնարավորությունից զրկված լինելով, կառավարությունը ստիպված է, երեւի թե, դրամ տպել: Եվ որքան շատ, այնքան լավ... «որքան վատ, այնքան հրաշալի» հիմնարար սկզբունքով առաջնորդվող հին ու նոր ազգային գործիչների համար: Վախենամ, սակայն, որ հաշվարկն այնքան էլ դիպուկ չէ. ժողովրդի հիշողությունը, այնուամենայնիվ, անբուժելի մետամորֆոզ չի կրել: Իրար հաջորդող ընտրությունների բովով անցած մեր հայրենակիցները դեռ ի վիճակի են գնահատելու խոսքի ու գործի միջեւ ընկած անդունդը: Վկա՝ թեժ քաղաքական աշնան հանրահավաքները, որոնց սակավամարդությունը մեծագույն ցանկության դեպքում անգամ դժվար է բացառապես ժողովրդի հիասթափությամբ բացատրել: Բազմաչարչար ժողովուրդը, որի անունից այսօր ամենից բարձր խոսում են նրանք, ովքեր ոչ վաղ անցյալում ելել էին նրա շալակը, անսխալ զգում է ճտերը հաշվելու ժամանակը եւ համապատասխանաբար, ինչպես ասում են, ցուցադրում իր հավաքական կամքը... Առանց փորձելու առաջ ընկնել սեփական ստվերից:

Լ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Խորհրդային հաշվապահական դպրոցը այլեւս սպառել է իրեն

Ըստ վիճակագրության, ներկայումս Հայաստանի տնտեսության մեջ աշխատող հաշվապահների քանակը հասնում է մոտ 50 հազարի, որոնց բացարձակ մեծամասնությունը խորհրդային հաշվապահական դպրոցի կադրեր են եւ, բնականաբար, չեն բավարարում անցման շրջանում գտնվող տնտեսության պահանջներին: Հարցը կարեւորվում է հատկապես մասնավոր ընկերությունների համար, որոնք ֆինանսատնտեսական գործունեություն են վարում մի քանի ուղղություններով՝ պետական, մասնավոր կառույցներ, բանկային համակարգ, ապահովագրություն, վիճվարչություն եւ այլն:

Երեկ Երեւանում բացվեց Հաշվապահության ուսուցման միջազգային կենտրոն, որի նախաձեռնողներն են Երեւանի պետական համալսարանի տնտեսագիտության ֆակուլտետն ու Եվրամիության TACIS ծրագիրը, որի շրջանակներում կենտրոնի շենքի վերակառուցման, կահավորման, անհրաժեշտ նյութերի ձեռքբերման համար տրամադրվել է 1 մլն էկյու: Կենտրոնի ստեղծման նպատակն է պատրաստել այնպիսի հաշվապահներ, որոնք կարողանան աշխատել միջազգային չափանիշներին համապատասխան եւ տարբեր շուկայական տնտեսություններում (Ճապոնիա, ԱՄՆ, Մեծ Բրիտանիա) կիրառվող հաշվապահական համակարգերի հետ: Ծրագիրն իրականացնում է եվրոպական մասնագետների կոնսորցիումը, որը ներկայացնում են իտալական IFAO (Instituto Formazione Operatori Aziendali) կազմակերպությունը, Լոնդոնի գործարարության դպրոցը, Անգլիայի եւ Ուելսի երդվյալ հաշվապահների ինստիտուտը: Կենտրոնի տնօրեն Համբիկ Սահակյանը տեղեկացրեց, որ առաջին տարում ցերեկային եւ երեկոյան բաժիններում կսովորեն մոտ 300 ուսանողներ (այդ թվում եւ կվերապատրաստվեն հաշվապահներ ու կրթական հաստատությունների դասախոսներ): Ուսուցման երկու եւ վերապատրաստման 7 շաբաթից հետո նրանք կստանան կիրառական հաշվապահության միջազգային սերտիֆիկատ: Ուսման վարձը առայժմ 100 դոլար է, որը եկող տարվանից, երբ կենտրոնն անցնի ինքնաֆինանսավորման, կավելանա:

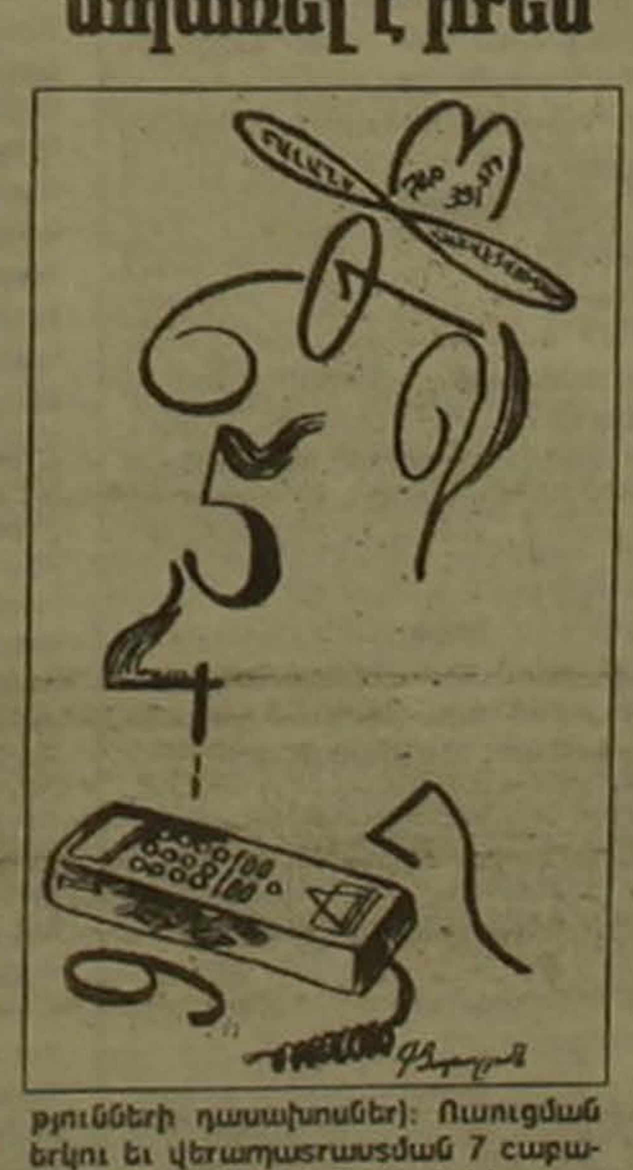

Հայաստանի տնտեսությունը անցումային փուլում աստիճանաբար անցնում է հաշվապահական հաշվառման բարեփոխումների ուղիով: Արդեն մշակվել է հաշվապահական հաշվառման բարեփոխումների ամփոփ ծրագիր, որը ներկայացվել է ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարությանը: Այս մասին տեղեկացրեց նախարարության հաշվապահական հաշվառման եւ աուդիտի մեթոդաբանության գլխավոր վարչության պետ Հովհաննես Պետրոսյանը:

Վերջերս ՀՀ ԱԺ-ի ընդունած հաշվապահության մասին օրենքով շրջանառության մեջ է դրվել հաշվապահության ազգային ստանդարտը, ըստ որի ՀՀ-ում գործող կազմակերպություններից, մասնավորապես ԲԲԸ-ներից, բանկերից, ներդրումային հիմնադրամներից եւ ապահովագրական ընկերություններից պահանջվելու է ունենալ որակավորված եւ պետության կողմից ճանաչված հաշվապահներ: Վերապատրաստման ժամկետը նախանշված է մինչեւ 2000 թիվը: Հ. Պետրոսյանը տեղեկացրեց, որ եկող տարվանից 50-200 ձեռնարկություններում փորձնական կարգով կներդրվի հաշվապահական հաշվառման ազգային համակարգ, որը հետո կկիրառվի ողջ հանրապետության տարածքում:

«Ազգի» հարցին, թե նոր համակարգի ներդրմամբ որքանով կերաշխավորվի մեզանում լայն տարածում գտած ստվերային հաշվապահության վերացումը, պրն Պետրոսյանը պատասխանեց, որ «սեւ հաշվառումը» ոչ թե հաշվապահական համակարգերի անկատարության հետեւանք է, այլ ընդհանուր խնդիր է եւ կապված տնտեսության ընդհանուր վիճակի հետ՝ հարկային ծանր բեռի, օրենքների անկատարության, բացերի եւ այլնի հետ: Օրինակ, շահութահարկի օրենքի վերջին փոփոխությունները բիզնեսի լեգալացման հետ մեկտեղ նպատակ ունեին վերացնել տնտեսավարող սուբյեկտներում առկա «սեւ հաշվարկը»: Կամ, ասենք, փոքր բիզնեսի կարգավորման համար անհրաժեշտ է պարզեցված հաշվապահական համակարգ եւ այլն: Միով բանիվ՝ հաշվապահական համակարգերի թարմացումը սերտորեն շաղկապված է իրավաօրենսդրական դաշտի հետ, որի համար համապարփակ ծրագիր պետք է իրականացնել:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՇԵՂՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

պատմից

ՌԱԿ-77

Արտակ Դարբինյան -ՌԱԿ նվիրյալ

Այսօր, հոկտեմբերի 1-ին, Ռամկավար Ազատական կուսակցության տարեդարձն է: 77 տարի առաջ, Պոլսում, Ռամկավար եւ Ազատական կուսակցությունների, նրանց հարող կամ նախապես նրանց համախմբված կազմակերպությունների միավորումից գոյացավ ՌԱԿ-ը, որն այնուհետեւ սփյուռքում տասնամյակներ շարունակ գործեց, հայ իրականության մեջ միակը պահպանելով ու զարգացնելով դեմոկրատական եւ լիբերալ գաղափարախոսությունը, եւ դժվարին պայմաններում, հակառակ իր հակընդդեմ գաղափարախոսությանը, թիկունք կանգնեց Խ. Հայաստանին, դավանելով, թե վարչակարգերը գնայուն են, եւ միայն հայրենիքն է, նրա ժողովուրդն է մնայուն: Իսկ 1990-ական թթ. սկզբին, երբ Հայաստանի անկախացման գործընթացն արդեն ընթացքի մեջ էր, ՌԱԿ-ը վերահաստատվեց մայր հայրենիքում՝ արդեն իբրեւ առանձին կազմակերպություն, իբրեւ ՀՌԱԿ, որ իր հերթին, ուրիշ 5 կուսակցությունների եւ կազմակերպությունների հետ, հանդես եկավ Անկախության հանրաքվեի անցկացման կոչ-պահանջով: ՌԱԿ տարեդարձի առթիվ մեր ընթերցողներին չէինք կարող ավելի լավ նյութ առաջարկել, քան այս մեկը, որ նվիրվում է, միաժամանակ, կուսակցության ամենավաստակավոր երախտավորներից մեկին՝ Արտակ Դարբինյանին:

Հայ ավանդական երեք կուսակցություններից մեկի՝ Ռամկավար Ազատական կուսակցության գործունեությունը ազգային ու քաղաքական ամենատարբեր բնագավառներում լեցուն է բուռն իրադարձություններով եւ ամենաակտիվ մասնակցությամբ: Ռամկավար մասսաների ներկայությունը առավելապես նշանակալից եւ տեսանելի է դառնում հատկապես վառ անհատականությունների ունեցած նպատակասլաց ղեկավար դերով:

Հայ քաղաքական կյանքում, որպես կանոն, կուսակցական գործիչները բավարարվում են զուտ իրենց սեփական կուսակցական գործունեությամբ: Այս առումով, շատ քչերն են, որ չսահմանափակվելով ներկուսակցական ոլորտով իրենց գործունեությամբ ներառում են համազգային կյանքի գրեթե բոլոր բնագավառները: Հայ իրականության այդպիսի բացառիկ գործիչներից է Արտակ Դարբինյանը: Իր մոտ 60-ամյա կուսակցական-ազգային բեղմնավոր գործունեությամբ նա մաքառումներով ու պայքարով լի, գաղափարական մարտիկին վայել կյանք ապրեց [illegible]ռանքով անցնելով հեղափոխական-արմենականից մինչեւ լիբերալ-ռամկավար ձգվող երկար ու միաժամանակ պատասխանատու ճանապարհ:

Հենց այս հանգամանքն էլ կարեւորում է նրա արգասավոր գործունեության նշանակությունը, քանզի հայ քաղաքական համակարգում ընդհանրապես հազվադեպ են այն գործիչները, որոնք անցել են գործունեության նման երկարատեւ ուղի: Հարկ է նշել, որ այդպիսիք քիչ են նաեւ բուն ՌԱԿ շարքերում: Եթե առաջին հայացքից այս պարագան գուցեեւ դրվատանքի է արժանի, սակայն, մյուս կողմից, վկայում է ոչ միայն հայ քաղաքական համակարգի, այլեւ հայ ժողովրդի պատմության որոշակի ողբերգականությունը, երբ գրեթե բացառվում էր երկարատեւ ակտիվ քաղաքական գործունեության ծավալումը:

Այս ամենով հանդերձ, 125 տարվա հեռավորությունից մեր առջեւ վեր է հառնում Ա. Դարբինյանի՝ հեղափոխականի, կուսակցական ղեկավարի, ազգային գործչի եւ լրագրող-հրապարակախոսի վառ կերպարը:

Ա. Դարբինյանը ծնվել է 1878 թ. մարտի 1-ին (հ. տ.), Վանի Արարք թաղում: Նա ամբողջ էությամբ վանեցի էր, իր հարազատ քաղաքի ծնունդ եւ ավանդույթների ջերմեռանդ պաշտպան: Վանը հայ ազգային-ազատագրական շարժման գլխավոր պատնեշներից էր: Այս առումով, իզուր չէ, որ հենց Վանում էլ ծնունդ առավ ազատագրական շարժմանը նվիրված անդրանիկ հայ քաղաքական կազմակերպությունը՝ Արմենականությունը: Եվ պատահական չէ, որ Ա. Դարբինյանը, իր իսկ խոսքերով, «աչքը բացել է դպրոցական-հեղափոխական մթնոլորտում»:

Նախնական կրթությունը եւ դաստիարակությունը ստացել է ծննդավայրի Ս. Թարգմանչաց վանքի երեկոյան վարժարանում: Իր բնավորությանը հավասարիմ եւ խանդավառված ժամանակի հեղափոխական վարակիչ մթնոլորտով, Ա. Դարբինյանը դեռեւս պատանի հասակից նետվեց ազատագրական պայքարի հորձանուտ: Վանի երիտասարդությունը մեծ մասամբ գտնվում էր Մ. Փորթուգալյանի աշակերտների՝ արմենականների, գաղափարական ազդեցության ներքո: Նշված շրջանում հայրենասեր ուժերի համար ոգեւորության եւ խրախուսական աղբյուր էին Գամառ-Քաթիպայի, Մ. Նալբանդյանի, Մ. Խրիմյանի, Րաֆֆու ազատատենչ երկերը եւ Մ. Փորթուգալյանի «Արմենիա» թերթը:

Սակայն այս «ռոմանտիկ» շրջանը երկար չէր կարող տեւել, եւ «տեսականը» հիմնավորապես լրացնելուց հետո վանեցի պատանիները ձեռնամուխ եղան գործնական աշխատանքի՝ կազմակերպչական հիմքերի վրա դնելով իրենց «տարերային» շարժումը: Ա. Դարբինյանի ակտիվ մասնակցությամբ, տասը պատանիներով կազմեցին հեղափոխական խմբակ եւ հավաքված անդամավճարներով գնած հրացանով Վարագա լեռում նշանառության փորձեր կատարեցին: Բայց քիչ անց, ձերբակալությունից խուսափելով նա դարձավ «ֆիրար» (փախստական), չնայած հետագա կարգով դատապարտվել էր 10 տարվա բանտարկության:

Հետագայում, լարված մթնոլորտը թուլացնելու եւ ուսումը շարունակելու նպատակով ընդունվեց Էջմիածնի Գեւորգյան ճեմարան: Ուսումնառության տարիներին Ա. Դարբինյանը միշտ հետաքրքրությամբ եւ մտահոգությամբ հետեւել է արեւմտահայության վիճակին: Այստեղ ավելորդ չեմ համարում նշել, որ կյանքը ճեմարանում այնքան էլ հանգիստ չէր: Իր «ակտիվության» պատճառով նա ձերբակալվեց եւ բանտարկվեց Երեւանի բանտում: Ա. Դարբինյանի բանտային 50-օրյա ընկերակիցը նախկին ճեմարանական Ավ. Իսահակյանն էր: Ժանդարմական քննիչները հարցաքննությունների ժամանակ հիմնականում հետաքրքրվում էին արմենականությամբ եւ արմենականներով:

Ավարտելով ճեմարանը՝ Ա. Դարբինյանը որոշում է վերադառնալ: Այս կապակցությամբ ուշագրավ է Խրիմյան Հայրիկի պատասխանը. «Հոս վարդապետներ եւ վարդապետացուներ շատ կան: Էջմիածին տեղ չունի, որ դուն վարդապետ ըլլաս: Դուք հայրենիք ունիք այնտեղ, ձեր գործը այնտեղ է»: Բայց հնարավորություն չունենալով անցնել Վան, Ա. Դարբինյանը գնում է Սալմաստ, ուր մի որոշ ժամանակ ուսուցիչ է աշխատում Փայաջուկում՝ ապրելով Րաֆֆու հայրենական տանը:

Հետագայում սուլթանի կողմից «ներման արժանանալով»՝ նա հնարավորություն ստացավ վերադառնալու Վան: Հրաժեշտ տալով Խրիմյան Հայրիկին՝ Ա. Դարբինյանը իր հետ Վան տարավ հայրենասեր կաթողիկոսի հետեւյալ խոսքերը. «Վերջապես հայրենիքդ պիտի երթաս: Ողջույնս տար Վասպուրականի ժողովրդին: Գտար կյանքիդ ուղիղ ճամփան, պիտի երթաս հայրենիքիդ ծառայելու»: 1900 թ., յոթ տարվա բացակայությունից հետո, Ա. Դարբինյանը վերադարձավ Վան ու կրկին անցավ ուսուցչական պաշտոնի՝ աշխատելով թաղային վարժարանում, ապա նորաբաց Կեդրոնական վարժարանում, իսկ 1905 թ. ստանձնեց Վարագա դպրոցի տնօրենի պաշտոնը: 1910 թ. Սահմանադիր Ռամկավար կուսակցության Վանի շրջանակը ունեցավ իր պաշտոնաթերթը՝ «Վան-Տոսպը»: Չնայած աշխատավայրը Վանից հեռու էր, Ա. Դարբինյանը աշխատակցում էր թերթին՝ խմբագրականներ, հոդվածներ ուղարկելով:

Այս կապակցությամբ նշենք, որ նրա լրագրողական գործունեությունը սկսվել է դեռեւս ճեմարանական տարիներին, երբ Խրիմյան Հայրիկի Էջմիածին մուտքի նկարագրության մասին բոլորից ծածուկ մի թղթակցություն էր ուղարկել Թիֆլիսի «Արձագանք»-ին:

«Վան-Տոսպ»-ին թղթակցելով, սակայն, Ա. Դարբինյանի կուսակցական գործունեությունը չէր սահմանափակվում: Կիրակի օրերին հրավիրվող կուսակցական հրապարակային ժողովներում անպայման հանդես էր գալիս բանախոսություններով:

Հիշատակության արժանի է նաեւ նրա բեղուն գործունեությունը Վարագա դպրոցում կապված հատկապես դպրոցի 50-ամյակի առիթով անցկացված միջոցառումների կազմակերպման հետ: Որպես Վասպուրականի շրջանի պատգամավոր, Ա. Դարբինյանը միշտ մասնակցել է Ռամկավար կուսակցության ընդհանուր ժողովներին: Նրա հեղինակության մասին է վկայում 1913 թ. Վանում ՀՅԴ, ՍԴՀԿ եւ ՍՌԿ միջեւ համագործակցության նպատակով կազմված խորհրդակցական ժողովին ՍՌԿ կողմից որպես ներկայացուցիչ մասնակցելու փաստը:

Ա. Դարբինյանը ակտիվ մասնակցություն ունեցավ 1915 թ. Վանի ինքնապաշտպանությանը՝ լինելով նորաստեղծ նահանգային վարչության դիվանապետը: Երբ ռուսները որոշեցին հեռանալ Վանից, գումարվեց բազմակուսակցական խորհրդակցական ժողով, որը որոշեց չգաղթել եւ պատգամավորություն ուղարկել Էջմիածին, կաթողիկոսից խնդրելու, որ նա այդ խնդրով դիմի փոխարքային: Ընտրված երեք պատվիրակներից մեկը Ա. Դարբինյանն էր, բայց երկու օր հետո, այնուամենայնիվ, նահանջը սկսվեց:

1915 թ. վերջին, արդեն Թիֆլիսում, սկսվեց «Վան-Տոսպ»-ի վերահրատարակությունը, որի խմբագրի պարտականությունները ստանձնեց Ա. Դարբինյանը: Հարկ է նշել, որ կուսակցական թերթի վերահրատարակումը Թիֆլիսում ապաստանած ռամկավարների առաջին մտածումն էր: Թերթի հրատարակումով նպատակ ունեին լսելի դարձնել արեւմտահայի ձայնը, դարմանել նրա ցավերը: Հիմնական հեղինակը թե խմբագրականների եւ թե հոդվածների, Ա. Դարբինյանն էր, ու նախ եւ առաջ նրա ջանքերով թերթի տպաքանակը սկզբնական շրջանի 500 օրինակից մեկ տարի անց հասավ 1800-ի:

Մտահոգված լինելով արեւմտահայ գաղթականների վիճակով, նա մասնակցեց 1917 թ. Երեւանում գումարված Արեւմտահայ առաջին համագումարին, ուր ընտրվեց Արեւմտահայ խորհրդի եւ նրա Գործադիր մարմնի անդամ:

Նշանակալից էր Ա. Դարբինյանի դերը 1919 թ. մարտից Երեւանում «Վան-Տոսպ»-ի վերահրատարակման գործում: Զարգացնելով եւ ընդլայնելով իրենց հրատարակչական գործունեությունը, ռամկավարները ձեռնարկեցին նոր թերթի՝ «Հայաստանի ձայն»-ի հրատարակումը: Այս պարագայում եւս անհամեմատ մեծ եւ վճռորոշ էր Ա. Դարբինյանի դերը: Եվ իզուր չէ, որ ՀՌԿ Հայաստանի կենտրոնական խորհուրդը հրավիրեց նրան ստանձնելու թերթի պատասխանատու-խմբագրի պաշտոնը: Ինչ խոսք, այս հանգամանքը մեկ անգամ եւս ցայտուն կերպով վկայում է Ա. Դարբինյանի՝ որպես Հայաստանի ռամկավարների ղեկավարի եւ արգասավոր հրապարակախոսի հեղինակության ու կուսակցական լայն շրջանակներում ունեցած դիրքի մասին:

Ինչպես վերը շեշտվեց, Ա. Դարբինյանը ամենաակտիվ մասնակցություն է ունեցել ՌԱԿ Ընդհանուր ժողովներին: Հատկապես նշենք 1920 թ. Կ. Պոլսի ժողովը, ուր նա մանրամասն զեկուցեց Ղարաբաղի, Նախիջեւանի եւ Զանգեզուրի խնդիրների վերաբերյալ: Գնահատելով ըստ արժանվույն, ՌԱԿ ղեկավարությունը ամենապատասխանատու եւ կարեւոր առաջադրանքների կատարումը շատ հաճախ հանձնարարում էր նրան: Հիշատակենք, օրինակ, 1922 թ. Երեւան, հետագայում Աթենք եւ Եգիպտոս կատարած առաքելությունները, որոնք կուսակցականից զատ հետապնդում էին նաեւ ազգային ամենատարբեր նպատակներ:

Ա. Դարբինյանը հայ լրագրության պատմության մեջ ամենից ակտիվ եւ բեղմնավորներից է: Նրա հրապարակախոսի գրիչը փայլատակել է «Արձագանք», «Մուրճ», «Մշակ», «Երկրի ձայն», «Վան-Տոսպ», «Հայաստանի ձայն», «Ժողովրդի ձայն», «Պայքար», «Նոր Աշխարհ», «Արեւ», «Ապագայ» թերթերում որպես լրագրող եւ պատասխանատու խմբագիր:

Ցավալիորեն վերջին տարիներին մոռացության է մատնվել արժանի մարդկանց հոբելյանների նշումը: Նմանատիպ պասիվություն է ցուցաբերվում այս խնդրում դժբախտաբար նաեւ ռամկավար շրջանակների կողմից: Մինչդեռ, Ա. Դարբինյանի գործունեության եւ հիշատակի լավագույն տուրքը կլիներ, գոնե ի մասնավորի, նրա «Հայ ազատագրական շարժման օրերէն» կոթողային հուշագրության վերահրատարակումը:

Ի վերջո, առանց չափազանցության կարելի է ասել, որ Արտակ Դարբինյանը իրավամբ պատկանում է ռամկավար նվիրյալների պատվավոր շարքին, իսկ նրա ազգանվեր գործունեությունը անբաժան է ոչ միայն ՌԱԿ, այլեւ հայ ժողովրդի պատմությունից:

ԱՎԱԳ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Հասարակաքաղաքական կազմակերպությունների փաստաթղթերի կենտրոնական պետարխիվի գլխավոր արխիվագետ

ՏԱՐԵՑՆԵՐԻ ՕՐ

Պահանջվում են բարեգործներ՝ բարեգործներին օգնելու համար

Հոկտեմբերի 1-ը տարեցների օրն է: Տարեցների համահայկական միությունը (ՏՀՄ), որ ոչ միայն պետության, այլեւ շրջապատի, հաճախ նաեւ մերձավորների ուշադրությունից դուրս մնացած այս մարդկանց օգնելու անդիմադրելի ցանկություն ունի՝ առանց դրա համար անհրաժեշտ նվազագույն միջոցների, եւ բարեգործություն անելու համար ինքը բարեգործների կարիք ունի, այդ առթիվ հանդես է եկել յուրօրինակ նախաձեռնությամբ: Ինչպես տեղեկանում ենք ՏՀՄ նախագահ Երեմ Կարապետյանի՝ ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Գեղամ Ղարիբջանյանին ուղղված դիմումից, տարեցների միությունը «տարեց-հասարակություն, տարեց-ընտանիք հարաբերություններին նոր, ժամանակակից լիցք հաղորդելու» հույսով, ըմբռնումով մոտենալով պետության սուղ հնարավորություններին, թարմ գաղափար է առաջարկում. «ծերապարտեզ»՝ մանկապարտեզի նմանությամբ: Ծերապարտեզը մեծ ծախսեր չի պահանջում, քանզի կարող է ստեղծվել որեւէ լուծարված կազմակերպության տարածքում, իբրեւ սկիզբ, ասենք, 50 տարեցների համար: Ընդ որում, եթե մանկապարտեզը կարող է յոլա գնալ նաեւ առանց պարտեզի, ապա ծերապարտեզը, տարեցների պատկերացմամբ, անպայմանորեն պիտի պարտեզ ունենա՝ ոչ միայն «փնթփնթան» ծերերին «անմարդկային հարսների ու տղաների ձեռքից ցերեկները ազատելու», այլեւ նրանց համեստ աշխատանքային հնարավորությունները օգտագործելու առաքելությունն իրագործելու համար: Այլ կերպ ասած, ծերապարտեզը տնտհաշվարկով գործող «փոքրիկ ագրոարդյունաբերական համալիր» է լինելու, որտեղ ծերերն իրենց վաստակի հաշվին սնվելու են ու սնելու իրենց բացարձակ անաշխատունակ բախտակիցներին եւ նույնիսկ աշխատավարձ են ստանալու «յուրաքանչյուրին՝ ըստ աշխատանքի» սկզբունքով:

Ի՞նչ աշխատանքներ են առաջարկում տարեցները ապագա ծերապարտեզի սաներին: «Արդյունաբերության» բնագավառում՝ սեղմել կենցաղ մուտք գործող ծրագրավորվող մեքենաների վահանակների կոճակները, որ, նրանց կարծիքով, նույնքան մատչելի է 80-ամյա ծերունիներին, որքան 40 տարեկան նախկին երիտասարդներին: «Գյուղատնտեսության» ոլորտում՝ հարեւանների ու ազգականների ավելցուկային կենցաղային աղբի հաշվին ծերապարտեզում անասուններն ու թռչուններ բուծել, լոբի ու լոլիկ մշակել (այստեղից՝ պարտեզի անհրաժեշտությունը):

«Ինչ մնում է նման բարեգործությունը մեր միջոցներով իրագործելուն, հաստատ համոզված եղեք, որ առ այսօր ոչ մի դրամ չունենք: Իհարկե, անհավատալի է», դժգոհում են տարեցները՝ հիշեցնելով ՏՀՄ հաշվեհամարը. 12112000-5347, Արդշինբանկի Արաբկիրի մասնաճյուղ: Իսկ եթե մտահղացումը չիրականանա, ծերապարտեզն այդ դեպքում կարելի է դարձնել ծերանոց, որի կարիքն այսօր հանրապետությունն ունի, հեռատեսորեն անհաջողությունից «ապահովագրվում են» նրանք: Գուցե մեր գործարարների մեջ կգտնվե՞ն մարդիկ, որ կուզենան ընդառաջ գնալ տարեցների միության խիզախ նախաձեռնությանը: Կամ գուցե ՄԱԿ-հայաստանյան գրասենյա՞կը կփորձի օգնել տարեցների միությանը: Չէ՞ որ 1999 թ. ծերերի միջազգային տարի է հայտարարված, որի շրջանակներում նախատեսված միջոցառումներից մեկն էլ կարող է... Հայաստանում «ծերապարտեզի» գաղափարի փորձարկումը լինել: Փորձը փորձանք չէ, ինչպես ասում են:

Լ. Գ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

ՏԱՐԵԴԱՐՁ

Չինաստանը 21-րդ դարի նախաշեմին

Չին ժողովուրդը հոկտեմբերի 1-ը նշում է Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության կազմավորման օրը: ՉԺՀ-ի հռչակումից ի վեր երկրում տեղի են ունեցել հիրավի մեծ իրադարձություններ: Վերջին քսան տարիներին Չինաստանը աննախադեպ հաջողություններ արձանագրեց տնտեսական կառուցման եւ սոցիալական զարգացման բնագավառներում. վճռական քայլեր ձեռնարկվեցին տնտեսական համակարգի բարեփոխման, արտաքին աշխարհի նկատմամբ բաց քաղաքականության իրականացման եւ ժողովրդի կենսամակարդակի բարելավման ուղղությամբ: Շոշափելի հաջողությունները բոլոր բնագավառներում ձեռք բերվեցին ժողովրդի միասնական եւ համառ պայքարի շնորհիվ, առաջնորդվելով երկրի ղեկավարության ժամանակի պահանջներին համապատասխանող խոհուն քաղաքականությամբ եւ մասնավորապես դարի խոշորագույն մտածող Դեն Սյաոպինի տեսությամբ:

1970-ական թթ. վերջերին Չինաստանի ղեկավարությունը որդեգրեց բարեփոխումների իրականացման քաղաքականություն եւ սկսեց ընդարձակել իր արտաքին կապերը, դարձնելով երկրի քաղաքական գծի բաղկացուցիչ մասը: Աստիճանաբար երկրում տեղի ունեցան մեծ վերափոխումներ տնտեսության, քաղաքականության, գիտության եւ տեխնիկայի, կրթության եւ այլ բնագավառներում: Բարեփոխումների ալիքը լայն թափով տարածվեց երկրի բոլոր նահանգներում, քաղաքներում ու գյուղերում, ընդգրկելով 9,6 մլն քկմ տարածք ունեցող երկիրը: Չինաստանը թեւակոխեց տնտեսական բուռն զարգացման եւ կարողունակության ժամանակաշրջան:

1979-1997 թթ. ժամանակահատվածում ներքին համախառն արտադրանքի միջին տարեկան աճը կազմել է 9,8 տոկոս, արժեզրկման տեմպերը 1994 թ. 21,7 տոկոսից նվազեցին մինչեւ 0,8 տոկոս 1997 թ.: Արժեզրկման ցածր մակարդակում բարենպաստ պայմաններ ստեղծվեցին տնտեսության արագ աճի համար: Ֆինանսական իրավիճակի կայունացման, միջազգային վճարումների հետ կապված հարցերի բնականոն ընթացքի հետ միաժամանակ անընդհատ բարձրանում էր մեկ միլիարդ երկու հարյուր միլիոնից ավելի բնակչության կենսամակարդակը:

1987 թ. ընդունված երկրի ժողովրդական տնտեսության ռազմավարական ծրագրի համաձայն, 2000 թվականի շեմին ներքին համախառն արտադրանքը համեմատած 1980 թ. պետք է ավելանա չորս անգամ: Այդ խնդիրն արդեն իրականացել է 1995 թ. եւ ներկայիս Չինաստանն իր տնտեսական կարողությամբ աշխարհում գրավում է 7-րդ տեղը, զիջելով միայն ԱՄՆ-ին, Ճապոնիային, Գերմանիային, Ֆրանսիային, Իտալիային եւ Անգլիային:

Չինաստանում արդյունաբերական եւ գյուղատնտեսական հիմնական արտադրատեսակների աճը եղել է կայուն: Հացահատիկի բերքը 61,6 տոկոսով ավելի է ստացվել, քան քսան տարի առաջ, բամբակինը՝ 99,8 տոկոսով, մսինը՝ 4,8 տոկոսով: Զգալի առաջընթաց է արձանագրվել արդյունաբերության զարգացման մեջ: Այսպես, քարածխի արտադրանքը 1978 թ. համեմատությամբ ավելացել է 2,3 անգամ, էլեկտրաէներգիայինը՝ 4,4, պողպատի արտադրանքը 4,4 անգամ, ավտոմեքենաներինը՝ 3,3 անգամ աճ է արձանագրվել: Կայուն զարգացում ունի նաեւ արտաքին առեւտուրը: 1997 թ. ընթացքում փաստորեն օգտագործվել են 64 մլրդ ամերիկյան դոլարի արտասահմանյան ներդրումներ: Չինաստանի արժութային ռեզերվները կազմում են 140 մլրդ դոլար: Այս ցուցանիշի համաձայն, Չինաստանը երկրորդ տեղն է զբաղեցնում աշխարհում: Ներկայումս արդյունաբերական եւ գյուղատնտեսական հիմնական արտադրատեսակների արտադրությամբ (հացահատիկ, բամբակ, ձու, միս, բամբակյա գործվածքներ, ածուխ, պողպատ, ցեմենտ, հագուստ, հեռուստացույց եւ այլն) Չինաստանը աշխարհում գրավում է առաջին տեղը:

Տնտեսական բարեփոխումների խելացի եւ հաջող իրականացումը նպաստեց ազգային էկոնոմիկայի եւ գյուղատնտեսության բուռն զարգացմանը եւ նոր լիցք հաղորդեց մյուս բնագավառներում բարեփոխումների համար: Երկրի բոլոր քաղաքներում կայուն ձեւով բարեփոխումները են իրականացվում ֆինանսական, հարկային, արժութային, ներքին եւ արտաքին առեւտրի համակարգերում: Ձեւավորվել է տնտեսության տարբեր հատվածների ներդաշնակ զարգացման սկզբնական ծրագիր: Միաժամանակ, քայլ առ քայլ աշխատանքներ են տարվում քաղաքական համակարգի վերակառուցման ուղղությամբ, տեղի է ունենում սոցիալիստական ժողովրդավարության եւ իրավակարգի հետագա կատարելագործում իրավական եւ սոցիալիստական օրենսդրական բազայի հիման վրա երկիրը ղեկավարելու նպատակով:

Քսանամյա ժամանակաշրջանում, բարեփոխումների խորացման սահմաններում, կարելի է ասել, որ Չինաստանում ավարտվել է տնտեսական զարգացման փուլը: Չինաստանի տնտեսությունը թեւակոխում է նոր ժողովրդական տնտեսության որակական ցուցանիշների բարձրացման փուլ:

Չինաստանն իր առջեւ խնդիր է դնում 20-րդ դարի վերջին երեք տարիների տնտեսական միջին աճը հասցնել տարեկան 8 տոկոսի, իսկ 21-րդ դարի առաջին տասնամյակում՝ 7 տոկոսի: Սրա հիման վրա հսկայական ջանքեր են ներդրվում, որպեսզի 21-րդ դարի կեսին հիմնականում իրականացվի ժողովրդական տնտեսության արդիականացումը եւ Չինաստանը վերածվի հզոր, ժողովրդավարական եւ քաղաքակիրթ տերության:

1983 թ. ՉԺՀ-ի Պետխորհուրդը իր առաջին խորհրդակցությունը հրավիրեց արտասահմանյան ներդրումների խրախուսման համար, որից հետո, Չինաստանի կառավարությունը սկսեց լուրջ ուշադրություն դարձնել արտաքին կապերի ընդարձակման քաղաքականության այդ կարեւոր ուղղություններից մեկին: Երկրում աստիճանաբար ընդլայնվեցին արտասահմանյան ներդրումների օգտագործման բնագավառները եւ ծավալները: Կառուցվեցին նոր գործարաններ, որոնց արտադրանքը ուղղվեց դեպի արտաքին շուկա: Ներկայումս Չինաստանում ներդրումներ են իրականացնում աշխարհի շուրջ 170 երկրներ, որոնց համար ստեղծված ներդրումների բարենպաստ պայմանները ամրապնդում են ներդնողների վստահությունը երկրի հանդեպ:

1997 թ. Չինաստանն օտարերկրյա կապիտալի ներգրավման ծավալներով աշխարհում գրավեց երկրորդ տեղը: 1979-1997 թթ. օտարերկրյա ներդրումները երկրում կազմել են շուրջ 216,6 մլրդ ամերիկյան դոլար: Չինաստանում գործում են 300 հազար ձեռնարկություններ օտարերկրյա կապիտալի մասնակցությամբ: Աշխարհի 500 խոշորագույն արդյունաբերական ձեռնարկություններից կեսից շատ ավելին իրենց ներդրումներն ունեն Չինաստանում: Օտարերկրյա ներդրումների խրախուսման քաղաքականությունը դարձել է անհրաժեշտ եւ երկրի բարեփոխումների պետական քաղաքականության բաղկացուցիչ մասը: Վերջին տարիներին Չինաստանում խնդիր դրվեց ավելի արդյունավետ օգտագործել արտասահմանյան ներդրումները եւ խրախուսելով դրանք ուղղել երկրի կենտրոնական եւ արեւմտյան շրջանների գյուղատնտեսական համալիրի զարգացմանը: Օգտագործելով միջազգային չափանիշներին համապատասխանող միջոցներ, երկրում որոշում է ընդունվել մրցակցությունը կարգավորելու, հարկման համակարգը կատարելագործելու, պայմանագրերի կատարման վրա հսկողություն սահմանելու եւ օտարերկրյա կապիտալի մասնակցությամբ ձեռնարկությունների շահերի պաշտպանության մասին:

Այսօրվա Չինաստանն անցել է քսանամյա բարեփոխումների ճանապարհ եւ հաստատակամորեն պատրաստվում է մուտք գործել 21-րդ դար, որը մեծ հույսեր է բերում: Ներկա դարաշրջանի մեծ մտածող Դեն Սյաոպինը նշել է. «Բարեփոխումները եւ բաց քաղաքականությունը վերափոխումներ են բոլոր ուղղություններով, ընդգրկելով տնտեսական, քաղաքական համակարգերը եւ բարեփոխումների այլ բնագավառներ: Բաց քաղաքականությունը կապերի ընդլայնում է աշխարհի բոլոր երկրների հետ»: Դեն Սյաոպինի գաղափարների շնորհիվ է, որ այսօր չին ժողովուրդը իր սեփական ուժերին հենվելով, շարունակական բարեփոխումներով սոցիալիզմ է կառուցում չինական առանձնահատկություններով: Սոցիալիստական շուկայական տնտեսական համակարգը փոխարինելու եկավ պլանային տնտեսությանը եւ գերիշխող դիրք գրավեց երկրի տնտեսական կյանքում:

ՆՈՒԲԱՐ ՉԱԼԵՄՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հոկտեմբերի 7-ին՝ «ամենաընդգրկուն եւ բնույթով ամենախիստ» գործողությունը

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Հոկտեմբերի 7-ի կայանալիք բողոքի գործողությունը «ամենաընդգրկունը եւ բնույթով ամենախիստը» կլինի, այսօր հայտարարել է Ռուսաստանի անկախ արհմիությունների ֆեդերացիայի նախագահ Միխայիլ Շմակովը: Նա հայտնել է, որ գործադուլներ կանցկացվեն ավելի քան 37 հազար ձեռնարկություններում: Ընդհանուր առմամբ դրանց կմասնակցի մոտավորապես 9 միլիոն մարդ: Բացի այդ, նրա ասելով, այդ օրը զանգվածային երթեր, հանրահավաքներ եւ իշխանության կառույցների շենքերի պիկետումներ կանցկացվեն ավելի քան 9,5 հազար քաղաքներում ու բնակավայրերում:

Թալիբների ջոկատները ամբողջությամբ գրավել են Բամիանի նահանգը

ԱԲՈՒ ԴԱԲԻ, 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Աֆղանստանի «Թալիբան» շարժման զինված ջոկատները գրավել են Բամիան կենտրոնական նահանգի վերջին շրջանը, որտեղ նրանց համառ դիմադրություն էին ցույց տալիս աֆղանցի շիաները, որոնք մտնում են հակաթալիբյան դաշինքի մեջ: Ըստ այսօր այստեղ ստացված տեղեկությունների, ներկայումս Բամիանի նահանգն ամբողջովին գտնվում է թալիբների վերահսկողության ներքո: Թալիբների օդուժն անցած օրը ռմբակոծության է ենթարկել Ահմադ Շահ Մասուդի զորքերի Քաբուլից 20-25 կմ դեպի հյուսիս գտնվող դիրքերը: Ռմբահարված է հասցվել նաեւ Մասուդի Փանջերի կիրճում գտնվող կենտրոնակայանին: Երկրի հյուսիսում հակաթալիբյան դաշինքի ուժերի պարտությունից հետո Մասուդի զորքերը հիմնական ուժն է, որ հաջող դիմադրություն է ցույց տալիս Աֆղանստանի ողջ տարածքն իրենց վերահսկողության տակ առնելու թալիբների փորձերին:

ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

Պոլսո Ավետարանական եկեղեցվո հոգաբարձուն դատական հետապնդումի ենթարկված

Պոլսո Գեդիգփաշա թաղամասի Ավետարանական եկեղեցվո հոգաբարձության նախագահ Գրիգոր Աղաբալօղլուի դեմ դատական հետապնդում է ձեռնարկված, գրում է Կանադայում հրատարակվող «Արագած» շաբաթաթերթն իր օգոստոսի 31-ի համարում: Նրան մեղադրում են 1997 թ. դեկտեմբերի 24-ին թուրքական ռադիոկայանից հեռարձակված հարցազրույցի ընթացքում «թուրքության ու Թուրքիայի Հանրապետությանը հրապարակավ նախատելու» մեջ: «Ումուդ» (հույս) կայանի զրույցում, որը մաս է կազմել «Մեզանից մեկը» հաղորդաշարին, Աղաբալօղլուն ասել է, թե ինքը բնիկ աթաքիրցի է եւ պատկանում է հայ ժողովրդին, որը 3000-ամյա ներկայություն ունի Փոքր Ասիայում: Եղել է վարպետ երկաթագործի զավակ եւ փոքր տարիքից զգացել «մեծամասնությանը չպատկանելու անհանգստությունը», քանի որ հայրը տեւականորեն թիրախ է դարձել թուրք երկաթագործների մրցակցությանը, չար նախանձին եւ նույնիսկ սպառնալիքներին:

Փորձելով կոտրել հաճախ կրկնված կաղապարներն այն մասին, թե Օսմանյան կայսրության շրջանում հայերն ու թուրքերը խաղաղ, գրեթե «եղբայրական» համակեցություն են ունեցել, նա շեշտել է, թե հայերը միշտ էլ կեղեքումի, անարդարության եւ կոտորածների առարկա են եղել հակառակ նրան, որ վարել են կարեւոր պաշտոններ եւ իրենց ձեռքում պահել երկրի տնտեսական ու մշակութային գլխավոր գործոնները: Նրա խոսքերը բավական թանկ են արժեցել եւ նա դատական հետապնդումի է ենթարկվել: Ըստ թերթի տվյալների, դատավարության առաջին նիստը տեղի է ունենալու նոյեմբերի 12-ին: Պահանջվում է 1-6 տարի բանտարկություն: Նույն զրույցի ընթացքում հաղորդավարը նյութն առնչել է երկրի արեւելյան շրջաններում ռազմական գործողությունների ակտիվացման հետ՝ նշելով, որ Սեւ ծովի արեւելյան քաղաքների բնակչությանը ուղարկված նամակներում իբր քրդերը գրել են, թե պայքարը շարունակելու են մինչեւ ազատագրվեն հայկական հողերը:

Աղաբալօղլուն կատարվածը պետական շրջանակների «էժան քաղաքականությանն» է վերագրել:

Փասադենայի ոստիկանապետ Մելիքյանի հանդիպումը քաղաքացիների հետ

ԱՄՆ-ի արեւմտյան ափի համայնքային լուրերի բաժնում տրն Գեւորգ Քյոշկերյանը «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի սեպտեմբերի 12-ի համարում գրում է, որ Փասադենայի ոստիկանությունը ճանաչված է որպես օրենքի հասարակական վերահսկողության համեմատաբար նոր մտահղացման անխոնջ ջատագով: Ոստիկանության ներկայացուցիչները բազմիցս հանդիպումներ են կազմակերպել քաղաքապետարանում, լսելու շրջանի բնակիչների եւ գործարարների կարծիքներն իրենց իսկ հուզող հարցերի վերաբերյալ, որպեսզի կարողանան դրանք արդյունավետ կերպով լուծել:

Նման մի հանդիպում վերջերս կազմակերպվել է նաեւ ՀԲԸՄ-ի արեւմտյան կենտրոնում: Ներկա են եղել քաղաքի կենտրոնական շրջանի սպասարկման բաժնի երկու խորհրդատուներ, վերահսկիչ հանձնախմբի ղեկավարը, քրեական բաժնի քննիչը եւ քաղաքացիական ոստիկանության ներկայացուցիչներ: Դժբախտաբար, գրում է պրն Քյոշկերյանը, քիչ հայեր էին ներկա այդ հավաքին, հակառակ այն փաստին, որ Փասադենայում բավական մեծ հայկական համայնք գոյություն ունի՝ հինգ եկեղեցիներով, երկու դպրոցով եւ չորս մշակութային կենտրոնով:

Հավաքին ելույթ է ունեցել Փասադենայի ոստիկանության պետ Բեռնար Մելիքյանը, որը վկայակոչելով փաստերը, պատմել է իր գործունեության երեք տարիների ընթացքում ձեռք բերած հաջողությունների մասին: Նա մասնավորապես շեշտել է, որ ոճրագործությունը 25 տոկոսով նվազել է 1996-ի երկրորդ կեսին, 19 տոկոսով՝ 1997-ին եւ 11 տոկոսով՝ 1998-ի առաջին կեսին: Երիտասարդության շրջանում կատարված ոճրագործությունները անցած երկու տարում 49 տոկոսից նվազել են 3 տոկոսի: Նա այդ նվազումը հիմնականում բացատրել է առաջին անգամ օրենքը խախտողներին բանտարկության փոխարեն հասարակական օգտակար աշխատանքների մեջ ներգրավելով: Այլ ելույթ ունեցողներից հետո հանդիպումը շարունակվել է հարց ու պատասխանի ձեւով:

«Միրոր սփեքթեյթրի» հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ Մելիքյանը Փասադենա է եկել Սանտա Մոնիկայից, որտեղ ոստիկանության պետի տեղակալ էր: Նա այդ ասպարեզում բարեխղճորեն ծառայում է արդեն 25 տարի:

Հ. Օ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Լիսիստրատե»

Հայաստանում քրիստոնեության հաստատման 1700-ամյակի կապակցությամբ անցյալ տարվա աշնանը Երեւանում կազմակերպված «Անտիկ աշխարհը եւ մենք» թատերական փառատոնում մայրաքաղաքի Հակոբ Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի թատրոնը հանդես եկավ Արիստոփանեսի «Լիսիստրատե» կոմեդիայի (թարգմանությունը բնագրից՝ Սիմոն Կրկյաշարյանի) բեմադրությամբ։ Այնուհետեւ, առ այսօր պիեսը շարունակվում է բեմադրվել նույն թատրոնում, իսկ տակավին վերջերս, սեպտեմբերի 20-ին, մեծ հաջողությամբ ներկայացվեց Ռուսթավիում, դրանից առաջ՝ Թբիլիսիում, միջազգային փառատոնի շրջանակներում։ Մեր թվագրությունից առաջ 4-5-րդ դարերում ապրած ու ստեղծագործած, իր ժամանակին «կոմեդիայի հայր» պատվանունով մեծարված եւ հետագայում էլ աշխարհի ամենանշանավոր գրողների ու արվեստագետների բարձր գնահատականին արժանացած հույն դրամատուրգի ստեղծագործության անդրադառնալը պատահական չէր։

Բեմադրիչ Երվանդ Ղազանչյանին գրավել է հնադարի հանճարեղ կատակերգակի ստեղծագործության ոչ միայն գեղարվեստական, այլեւ գաղափարական բարձր արժանիքները, նրա սոցիալ-հասարակական ծանրակշիռ պրոբլեմատիկան, որն իր կարեւորությունն ու հրատապությունը չի կորցրել նաեւ մեր օրերում։ Չէ՞ որ Արիստոփանեսը յուր պիեսների մեջ քաղաքացիական կրքոտությամբ ու երգիծական սրությամբ ծաղրել է ոչ միայն կյանքի անարդարությունները, այլեւ իշխողների ու ունեւորների շահերին ծառայող միջպետական կռիվներն ու արյունահեղությունները։ Նա իրեն չափազանց հուզող այդ թեմայով գրել է երեք կոմեդիա՝ «Աքառնացիք», «Խաղաղություն» ու «Լիսիստրատե»։

«Լիսիստրատե» կոմեդիայի սյուժեում ընկած է մի չափազանց ինքնատիպ, համաշխարհային գրականության մեջ եզակի պատմություն։ Երկրին ու ժողովրդին ահավոր աղետներ բերող ավերիչ պատերազմին վերջ տալու համար միահամուռ ոտքի են ելնում Հունաստանի կանայք։ Նրանք հայրենասեր աթենուհի Լիսիստրատեի հորդորներով ու գլխավորությամբ վճռում են իրենց ամուսիններին զրկել սիրային գուրգուրանքներից, մի տեսակ սիրադուլ հայտարարել, քանի դեռ վերջիններս հաշտության ձեռք չեն մեկնել հակառակորդին։ Հելլենուհիները հասնում են իրենց բաղձալի նպատակին՝ խաղաղություն են նվաճում սիրելի հայրենիքի ու տառապած ժողովրդի համար։

Դժվար չէ նկատել, որ հույն մեծ դրամատուրգի ինքնատիպ մտահղացմամբ կոմեդիայում արտացոլվում է ոչ թե պատերազմը, այլ խաղաղ, իր տեսակի մեջ աննախադեպ պայքարը նրա դեմ։ Երվանդ Ղազանչյանն արիստոփանեսյան հենց այդ կտրվածքով միջպետական բախումների (որոնց մասին լոկ հիշատակվում է) աներեւույթ ֆոնի վրա պատկերել է Աթենքի ռազմաշունչ ու քաջարի այրերի եւ նույնքան քաջարի, բայց եւ կենսաբաղձ ու իմաստուն տիկնանց արդեն ոչ թե աղետավոր, այլ բարեբեր հակամարտությունը։

Անսովոր առճակատման ընթացքում, բնականաբար, բեմադրության մեջ ցույց է տրվում ոչ միայն աթենուհիների հաստատակամությունը, կռվողների պատերազմական հրայրքն ամեն գնով ու ցանկացած ձեւով մարելու համար նրանց գործադրած համառ ջանքերը, այլեւ անելանելի վիճակում հայտնված այրերի դանդաղ ու դժվար համակերպումն իրենց ներկայացվող պահանջներին։ Հունաստանի խաղաղասեր կանանց եւ պատերազմող տղամարդկանց միջեւ ծավալվող այդ տեւական պայքարը, որ ներկայացման միջանցիկ գործողությունն է, ինչքան էլ վեհ ու մեծիմաստ, բնույթով խորապես կատակերգական է։ Մանավանդ որ իրենց ամուսիններին զինադադարի մղելու համար բեմական հերոսուհիները նրանց ոչ միայն սիրադուլի զավեշտական կտտանքների են ենթարկում, այլեւ ծաղրում են՝ սրամիտ ու կծու խոսքի «կրակահերթեր» բացելով ծիծաղելի դարձած այդ խիստ յուրօրինակ, ուղղակի արտառոց տառապյալների վրա։ Այս տեսակետից բնորոշ է հատկապես չքավարարված կրքից իրեն պատեպատ տվող եւ ծաղրի առարկա դարձած Կինեսիաս-Հովակ Գալոյանի զվարճալի գալարումների տեսարանը. բեմական այս մի հերոսի ապրած խինդահարույց ճգնաժամի միջոցով ի ցույց դրվում մյուս բոլոր տղամարդկանց տրագիկոմիկ վիճակը եւ բնական ու հասկանալի դարձնում նրանց անխուսափելի նահանջն ակամա անսեր ու ժուժկալ դարձած իրենց «խստասիրտ» կանանց գրոհի առջեւ։

Թեեւ պիեսում եւ բեմադրության մեջ գործողությունների շարժիչ ուժը հախուռն ու նպատակասլաց հերոսուհիներն են, այնուամենայնիվ, առանց հերոսների, որքան էլ նրանք աստիճանաբար թուլացող ու մարող ընդդիմության կրավորական դերի մեջ լինեն, ոչինչ չէր ստացվի։ Այս իմաստով տղամարդ գործող անձերը՝ թե շարժուն ու հախուռն պրովուլոս-Բորիս Պետանյանը, թե բավական համեստ, բայց անհրաժեշտ խնդիր ունեցող Սեւ դիմակ-Արթուր Կարապետյանը, սպարտացի սուրհանդակ-Համլետ Համբարձումյանն իրենց ոչ անկարեւոր տեղն ունեն ներկայացման մեջ։ Տպավորիչ է մանավանդ ծերունիների երգչախումբն անձնավորող վաստակավոր արտիստներ Մայիս Կարագյոզյանի, Քաջազուն Գյուրջյանի, Նորայր Գեւորգյանի, Ժան Ենգիբարյանի, ինչպես եւ արտիստներ Վանիկ Մկրտչյանի, Աբրահամ Սարգսյանի, Գլասեւոս Հարությունյանի, Արմեն Պաղյանի խաղը։

Հելլենուհիներին, ինչպես արդեն ասվեց, սիրադուլի միտքը ներշնչում եւ ապա նրանց պայքարը ղեկավարում է խիզախ ու իմաստուն Լիսիստրատեն, որի տիրական կերպարը ստեղծել է կինոյի ու թատրոնի տաղանդավոր դերասանուհի Գալյա Նովենցը։ Նրա անձնավորած հմայիչ հերոսուհին, ով խելացի է, կամային ու նպատակասլաց, այն գաղափարական ու հոգեւոր առանցքն է, որի շուրջը համախմբվում եւ մաքառում են հայրենասեր կանայք։ Մյուս կողմից, Գալյա Նովենցի Լիսիստրատեն ներկայացման մեջ կշիռ ու տարողություն է ստանում իր համառ հորդորներով ու ամուր կամքով զորաշարժի հանած բյուրավոր աթենուհիների հավաքական ուժի եւ զինակցության շնորհիվ, առաջնորդի լուսապսակով է երեւում նրանց զանգվածային ներկայության ազդու համապատկերում։

Բազմամարդ տեսարաններում տպավորիչ են Մարիամ Ղազարյանի Կլոնիկեն, Ռուզան Գասպարյանի Միռինեն, Նաիրա Շովգարյանի Լամպիտոն։ Գեղեցիկ սեռի ներկայացուցիչների բեմում ծավալվող յուրատեսակ հաղթարշավի մեջ իրենց շատ կարեւոր տեղն ու դերն ունեն կանանց երգչախումբը ներկայացնող ՀՀ վաստակավոր արտիստներ Սեդա Մարյանը, Լյուբա Լյուլեջյանը, Մերի Շահբազյանը եւ հատկապես ՀՀ ժողովրդական արտիստներ Մելինե Համամջյանը եւ Սվետլանա Գրիգորյանը։ Աթենուհիների հանդուգն ընդվզման տպավորիչ համապատկերում, որ թատերական բազմամարդ տեսարանների միջոցով ստեղծել է ռեժիսորը, առանձնանում է տաղանդավոր դերասանուհի Սվետլանա Գրիգորյանի մարմնավորած կերպարը։ Բեմում մենք տեսնում ենք ուժեղ, ինքնիշխան ու հանդուգն մի կնոջ, ով, պատկերավոր ասած, դարձել է ըմբոստ զանգվածի բերանը, խայթող լեզուն եւ կծու խոսքերով ծեծ է տալիս, անխնա ծանակում իրենց կողմից դաժանորեն զրկված ու պատժված այրերին։ Դերասանուհին ստեղծել է այս բեմադրության երկրորդ, առավել տպավորիչ կերպարը Գալյա Նովենցի Լիսիստրատեից հետո։

Անտիկ կոմեդիայում վճռական դեր ունեցող հույն կանայք, որոնցից քչերն են անհատականացված, հիմնականում ներկայացվում են զանգվածային տեսարաններում ու բնականաբար նույն վիճակն է նաեւ բեմադրության մեջ, ուր մենք ավելի շատ տեսնում ենք նրանց, պատկերավոր ասած, խմբանկարը եւ ոչ թե դիմանկարը։ Պիեսի այդ առանձնահատկությունից ելնելով ռեժիսորն ամեն ջանք գործադրել է համապատասխան դրվագների միջոցով աթենուհիների ընդհանրական կերպարը ստեղծելու համար։ Նա կարողացել է բեմում ներկայացնել կանանց մի այնպիսի տպավորիչ հավաքականություն, որը մարմնավորում է հասարակական հնչողություն ունեցող արդիական մեծ գաղափար ու դառնում է անխռով գոյության, սիրո ու բարության խորհրդանիշ։ Բնականաբար, մարդկային այդ խռովահույզ ու հերոսական զանգվածի բոլոր ներկայացուցիչներն էլ, անկախ իրենց կարեւորությունից ու տարողությունից, առավել կամ նվազ չափով դառնում են նշանակալից, ուշագրավ ու, թերեւս, կարելի է ասել, որ հելլենուհիների յուրօրինակ սխրագործությանն ու մեծարմանը նվիրված արիստոփանեսյան կոմեդիայի այս բեմադրությունն իր հերթին արտագին գովք է ու փառաբանություն գեղեցիկ սեռին։

Արիստոփանեսի «Լիսիստրատեի» երեւանյան այս բեմադրությունը երաժշտական կոմեդիայի թատրոնի հաջողությունն է։

ԱՐԾՎԻ ՀՈՎՆԱՆՅԱՆ,
Բանասիրության դոկտոր

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Տիգրան Իզմիրլյանի նոր բարերարությունը

Սփյուռքահայ բարերար, շվեյցարաբնակ գործարար Տիգրան Իզմիրլյանի անունը հայաստանաբնակներին արդեն ծանոթ է։ Մեր ժողովրդի համար դժվարին տարիներին նա մի շարք բարեգործական ձեռնարկումներով հանդես եկավ, որոնցից անուրանալի է հատկապես Երեւանի պետական համալսարանի գիտական գրադարանի կառուցման ու ժամանակակից տեխնիկական միջոցներով վերազինման նպատակով մեկ միլիոն ամերիկյան դոլարի նվիրատվությունը։ Ի հատուցումն այդ բարեգործության գրադարանն անցյալ տարի անվանակոչվեց բարերարի հանգուցյալ ծնողների՝ Սարգիս եւ Մարի Իզմիրլյանների անունով։

Իզմիրլյանները շարունակում են ազգանպաստ գործունեությունը։ Նրանք կրկին Երեւանում են։ Այս անգամ կրտսեր եղբոր հետ առաջին անգամ հայրենիք է եկել նաեւ ֆրանսաբնակ Ավետիս Իզմիրլյանը։ Գործարար մեր հայրենակիցների այցի նպատակը նոր հիմնադրամի ստեղծումն է, որը, իբրեւ ոչ շահութաբեր կազմակերպություն, կաջակցի Հայաստանում միջին չափի արտադրական ձեռնարկությունների զարգացմանը վարկերի տրամադրման միջոցով։

Այդ կապակցությամբ սեպտեմբերի 29-ին Իզմիրլյանների հետ հանդիպեց Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Արմեն Դարբինյանը։ Նույն օրը Իզմիրլյանները մասնակցեցին Բարձրագույն սպայական դպրոցի չորրորդ մասնաշենքի բացմանը, որի կառուցումն իրականացվել է նրանց տրամադրած միջոցներով։

Սեպտեմբերի 30-ին սփյուռքահայ գործարարները այցելեցին Երեւանի պետական համալսարան, եղան գիտական գրադարանում, շրջեցին կաբինետներում ու սրահներում, գոհունակություն արտահայտեցին կահավորման ու աշխատանքների կազմակերպման առթիվ, ծանոթացան գրադարանի կարիքներին ու խնդիրներին։ Նրանք նաեւ հանձն առան արտասահմանյան որոշ հրատարակությունների, հատկապես գիտական ամսագրերի ձեռքբերման եւ Երեւանի համալսարան առաքելու գործը։

Այցի ավարտին ԵՊՀ ռեկտոր, ակադեմիկոս Ռադիկ Մարտիրոսյանը հյուրերին հանձնեց համալսարանի հուշամեդալը։

ԱՆԱՀԻՏ ԲՐՈՒՏՅԱՆ

ՀՈԲԵԼՅԱՆՆԵՐ

Հոկտեմբերյան հիշարժան օրացույց

Երեւանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիա (1.10.1923)-75-ամյակը։

Ալեքսանդր Սարուխան (1.10.1898-1.1.1977)-գրաֆիկ, հրապարակախոս, հաս. գործիչ, դրամատուրգ, 100-ամյակը։

Երաժշտության միջազգային օրը (1.10)։

Վազգեն Ա (3.10.1908-18.8.1994)- Ամենայն հայոց կաթողիկոս, 90-ամյակը։

Հրաչյա Աշուղյան (7.10.1938)-ռեժիսոր, 60-ամյակը։

Ալեքսեյ Շչուսեւ (8.10.1873-24.5.1949)-ռուս ճարտարապետ, 125-ամյակը։

Օհան Չուբարյան (8.10.1908-7.1.1976)-գրադարանագետ, մատենագետ, 90-ամյակը։

Ռեթեոս Պերպերյան (10.10.1848-7.4.1907)-բանասեր, մանկավարժ, հրապարակախոս, տնտեսագետ, 150-ամյակը։

Իսայի Վարունցյան (10.10.1898-5.11.1988)-բուսաբան-սելեկցիոներ, 100-ամյակը։

Արշակ Տոնոյան (10.10.1898-18.3.1942)-մաթեմատիկոս, մանկավարժ, թարգմանիչ-բառարանագետ, 100-ամյակը։

Ջիվան Գասպարյան (12.10.1928)-դուդուկահար, 70-ամյակը։

Ստեփան Շահումյան (13.10.1878-20.9.1918)-կուսակցական գործիչ, հրապարակախոս, լրագրող, 120-ամյակը։

Մկրտիչ Փորթուգալյան (21.10.1848-26.9.1921)-հաս.-քաղ. գործիչ, հրապարակախոս, խմբագիր, 150-ամյակը։

Վահե Վահյան (22.10.1908)-բանաստեղծ, խմբագիր, մանկավարժ, հաս. գործիչ, 90-ամյակը։

Միավորված ազգերի կազմակերպության միջազգային օրը (24.10)։

Լեռ Կամսար (24.10.1888-1965)-գրող-երգիծաբան, 110-ամյակը։

Կարապետ Ութուջյան (24.10.1823-28.6.1904)-գրական գործիչ, 175-ամյակը։

Ջասըմ Ջալիլ (25.10.1908)-քուրդ գրող, 90-ամյակը։

Կամո Դեմիրճյան (25.10.1928)-էլեկտրատեխնիկայի բնագավառի գիտնական, 70-ամյակը։

Արտաշես Բաբայան (25.10.1923)-դրամատուրգ, 75-ամյակը։

Գեւորգ Բրուտյան (26.10.1888-26.12.1952)-նկարիչ, 110-ամյակը։

Մոսկվայի գեղարվեստական ակադեմիական թատրոն (ՄԽԱՏ) (26.10.1898)-100-ամյակը։

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մարզական

ՇԱԽՄԱՏ

Հայ շախմատիստների առաջին հաղթանակները օլիմպիադայում

Գագիկ Հովհաննիսյանը՝ հաղորդում է Էլիստայից

Հայաստանի հավաքականները համոզիչ հաղթանակներ տարան շախմատի 33-րդ համաշխարհային օլիմպիադայի առաջին մրցափուլերում: Մեր տղամարդկանց թիմը 3,5-0,5 հաշվով պարտության մատնեց Եգիպտոսի ներկայացուցիչներին, իսկ հայ շախմատիստուհիները բացարձակ առավելության (3-0) հասան Նոր Զելանդիայի հավաքականի նկատմամբ:

Հեշտ չստացվեց մեր գրոսմայստերների մրցախաղը ոչ հանրահայտ, բայց երիտասարդ, պատվախնդիր եւ աճող եգիպտացիների հետ: Թերեւս միայն Վլադիմիր Հակոբյանը երրորդ խաղատախտակի վրա ոչ մի հույս չթողեց Հիմդանին եւ ոչ երկարատեւ պայքարից հետո բացեց մրցախաղի հաշիվը: Արտաշես Մինասյանը սեւերով ոչ մի կերպ չկարողացավ կոտրել Հասանի դիմադրությունը եւ ստիպված եղավ բավարարվել ոչ-ոքիով: Սմբատ Լպուտյանը բավականին տեւած պահեր ապրեց՝ էլ Գազալիի դեմ անսպասելիորեն ծանր դիրք ստանալով: Բարեբախտաբար, երեւանցի գրոսմայստերը կարողացավ խճճել մրցակցին եւ կտրուկ փոխել իրավիճակը: Իր առավելությունը Լպուտյանն իրացրեց վստահորեն: Առաջին խաղատախտակի վրա Ռաֆայել Վահանյանը երկարատեւ պայքարից հետո պարտության մատնեց Սոհամեդին եւ ամրապնդեց Հայաստանի հավաքականի հաղթանակը:

Լուրջ դիմադրության հանդիպեցին մյուս ֆավորիտները եւս: Անգլիացիները միայն նվազագույն հաշվով 2,5-1,5 հաղթեցին Բանգլադեշի թիմին: Հոլանդացիները միայն ոչ-ոքի (2-2) խաղացին շոտլանդացիների հետ: Ռուսաստան-1-ը, մեր թիմի նման, կորցրեց կես միավոր խաղալով ավստրիացիների հետ: Ուժեղագույններից «չոր» 4-0 հաշվով առավելության հասան Ուկրաինան՝ Տաջիկստանի, ԱՄՆ-ը՝ Իրանի նկատմամբ:

Գերազանց մեկնարկեցին հայ շախմատիստուհիները՝ հանդիպելով նորզելանդացիների հետ: Բավականին արագ Գոհար Հլղաթյանը եւ Լիլիթ Մկրտչյանը հաղթեցին համապատասխանաբար Շիհանին եւ Օքենին: Եզրափակիչ հարվածը հասցրեց Էլինա Դանիելյանը, որը սեւերով հաղթեց Սմիթին:

Հասկանալի է, որ չեմպիոնության հիմնական հավակնորդուհիները՝ Վրաստանի եւ Չինաստանի շախմատիստուհիները, կորցրեցին մեկական միավոր՝ հանդիպելով համապատասխանաբար Ֆինլանդիայի եւ Լատվիայի թիմերի հետ:

Երկրորդ տուրում Հայաստանի տղամարդկանց հավաքականի մրցակիցը կլինեն լատվիացիները, որոնք նախորդ օրը 3,5-0,5 հաշվով հաղթել էին Լիբանանի ներկայացուցիչներին: Մեր թիմը պատրաստվում է պայքարի մեջ մտնել հետեւյալ կազմով. Վահանյան, Լպուտյան, Հակոբյան, Ասրյան: Պահեստի գրոսմայստեր Կարեն Ասրյանը, որը երեւանյան օլիմպիադայում գերազանց խաղաց մեր երկրի երրորդ թիմի կազմում, այժմ իր առաջին պատիվն է անցկացնում Հայաստանի ազգային հիմնական հավաքականում: Հուսանք, որ նորամուտը հաջող կլինի: Ավելացնենք, որ կենտ խաղատախտակների վրա (Վահանյան, Հակոբյան) մեր շախմատիստները կխաղան սեւերով, զույգերի (Լպուտյան, Ասրյան) սեւերով:

Սա երկրորդ տուրի մի քանի կենտրոնական մրցախաղեր. Ուկրաինա-Չինաստան, ԱՄՆ-Կիրգիզիա, Ռուսաստան-1-Չիլի, Անգլիա-Ավստրալիա:

Հայաստանի շախմատիստուհիների երկրորդ մրցակիցը բավականին ուժեղ է՝ Իսպանիայի թիմը, որը նախորդ օրը առավելագույն հաշվով հաղթել էր Բոտսվանայի հավաքականին: Մեր պատվիրակներն առաջին օրվա հաջողությունից հետո որոշել են խաղալ նույն կազմով՝ Դանիելյան, Հլղաթյան, Մկրտչյան: Առաջին եւ երրորդ խաղատախտակների վրա մեր աղջիկները հանդես կգան սպիտակներով: Ավելացնենք, որ 74 մասնակից կանանց թիմերի մեջ Հայաստանը անհատական գործակցով զբաղեցնում է ոչ վատ տեղ 19-րդ, բայց հայ շախմատիստուհիները կարծես թե տրամադրված են պայքարել ավելի բարձր հորիզոնականների համար:

ՖՈՒՏԲՈԼ

1/32 եզրափակիչ փուլի պատասխան խաղերը

Եվրագավաթների հերթական եռօրյան կրկին սկսվեց ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության հանդիպումներով: Անցկացվեցին 1/32 փուլի պատասխան խաղերը:

Երբ երկու շաբաթ առաջ Ռոտերդամի «Ֆեյենոորդի» ֆուտբոլիստները 3-1 հաշվով Շտուտգարտում հաղթեցին համանուն թիմին, հավանաբար նրանց թվաց, թե իրենք արդեն հաջորդ շրջան են դուրս եկել: Սակայն գերմանացիները կրկին ցույց տվեցին իրենց բնավորությունը: Հյուրընկալվելիս նրանք ավելի տպավորիչ հաղթանակ տարան 3-0: Այս խաղում հատկապես աչքի ընկան Ֆրեդի Բոբիչը եւ բուլղարացի Կրասիմիր Բալակովը: Ընդհանրապես գերմանական թիմերը հաջող խաղացին այդ օրը: Նշենք նաեւ «Վերդերի» խոշոր հաշվով հաղթանակը «Բրանի», եւ «Բայերի» նվազագույն հաշվով, սակայն բավարար հաղթանակը «Ուդինեզեի» նկատմամբ:

Շատ հետաքրքիր անցավ «Պարմա»-«Ֆեներբախչե» հանդիպումը: Իտալացիները առաջին խաղը տանուլ էին տվել 0-1 հաշվով: Իր դաշտում «Պարման» արդեն առաջին խաղակեսում առջեւում էր 2-0 հաշվով: Սակայն երբ մրցակիցը մեկ պատասխան գոլ խփեց, ամեն ինչ կրկին անորոշ դարձավ: Իտալական թիմին հաղթանակ պարգեւեց Ֆրանսիայի հավաքականի կիսապաշտպան, մեր հայրենակից Ալեն Բողոսյանի դիպուկ հարվածը՝ 3-1, եւ «Պարման» 1/16 եզրափակիչ մտավ: Խնդիրներ չունեցավ իտալական մեկ այլ թիմ՝ «Բոլոնյան»: Երկու շաբաթ առաջ նա Լիսաբոնում 2-0 հաշվով հաղթել էր «Սպորտինգին», իսկ իր դաշտում առավելության հասավ նվազագույն հաշվով: Այս խաղում լուրջ վնասվածք ստացավ Ռուսաստանի հավաքականի ֆուտբոլիստ Իգոր Կոլիվանովը, որը հանդես է գալիս «Բոլոնյայում»: Ամենայն հավանականությամբ, նա շարքից դուրս եկավ մոտավորապես 2 ամսով:

Չափազանց լարված ընթացավ ֆրանսիական «Մեց» եւ հարավսլավական «Ցրվենա զվեզդա» թիմերի հանդիպումը: Երկու շաբաթ առաջ Բելգրադում կայացած խաղում դաշտի տերերը առավելության էին հասել 2-1 հաշվով, եւ թվում էր, թե ֆրանսիացիները պատասխան հանդիպման ժամանակ ավելի վստահ հաղթանակ կտանեն: Մեց քաղաքի մարզադաշտում անցկացված խաղի հիմնական ժամանակում նույն 2-1 հաշիվը գրանցվեց: Այն չփոխվեց նաեւ լրացուցիչ ժամանակում: Իսկ նշանակված տասնմեկմետրանոց 11 մետրանոց հարվածներն ավելի դիպուկ իրացրեցին հարավսլավացի ֆուտբոլիստները՝ 4-3: Նրանք էլ դուրս եկան հաջորդ փուլ:

Համառոտ նախկին Խորհրդային Միության հանրապետությունների ներկայացուցիչների ելույթների մասին: Ցավոք, երկրորդ անգամ նույն 0-3 հաշվով հոլանդական «Վիլլեմից» պարտություն կրեց Թբիլիսիի «Դինամոն»:

Մոսկվայի «Դինամո» եւ Ռիգայի «Սկոնտո» թիմերի առաջին հանդիպումը ոչ-ոքի 2-2 հաշվով էր ավարտվել, թեեւ դաշտի տերերը՝ դինամոյականները, մեծ առավելություն ունեին մրցակիցների նկատմամբ: Այս խաղից առաջ եւս մոսկվացիների հնարավորությունները ավելի բարձր էին գնահատվում: Եվ Լատվիայի մայրաքաղաքում կայացած պատասխան խաղում «Դինամոն» արդարացրեց այդ կարծիքը. նա հաղթեց 3-2 հաշվով:

Փակագծում բերված են առաջին խաղերի արդյունքները: Ավելի մուգ նշված են հաջորդ փուլ դուրս եկած թիմերը:

Սկոնտո (Լատվիա)-Դինամո (Ռուսաստան)՝	2-3 (2-2)
Դինամո (Թբ. Վր.)-Վիլլեմ II (Հոլանդիա)՝	0-3 (0-3)
Բոլոնյա (Իտալիա)-Սպորտինգ (Պորտուգ.)՝	2-1 (2-0)
Սելտա (Իսպանիա)-Արջեշ (Ռումինիա)՝	7-0 (1-0)
Ֆեյենոորդ (Հոլանդ.)-Շտուտգարտ (Գերմ.)՝	0-3 (3-1)
Մեց (Ֆրանս.)-Ցրվենա զվեզդա (Հարավսլ.)՝	2-1 (1-2)
Լիվերպուլ (Անգլիա)-Կոշիցե (Սլովակիա)՝	5-0 (3-0)
Վերդեր (Գերմանիա)-Բրանն (Նորվեգիա)՝	4-0 (0-2)
Ռապիդ (Ավստրիա)-Բորդո (Ֆրանսիա)՝	1-2 (1-1)
Վալենսիա (Իսպ.)-Ստյաուա (Ռումինիա)՝	3-0 (4-3)
Պարմա (Իտալիա)-Ֆեներբախչե (Թուրքիա)՝	3-1 (0-1)
Բայեր (Գերմանիա)-Ուդինեզե (Իտալիա)՝	1-0 (1-1)
Բետիս (Իսպանիա)-Վեյլե (Դանիա)	5-0 (0-1)
Հայդուկ (Խորվաթ.)-Ֆիորենտինա (Իտալիա)՝	0-0 (1-2)
Մոլդե/Ստրոմսգոդսեթ (Նորվ.)-Աստոն Վիլլա (Անգ.)՝	0-3 (2-3)

ԹԵՆԻՍ

Առաջին հանդիպումները

Աշխարհի ուժեղագույն թենիսիստներն ու թենիսիստուհիները հավաքվել են Մյունխեն քաղաքում:

Այստեղ մրցում են «Մեծ սաղավարտ» շարքի չորս մրցաշարերում՝ Ավստրալիայի, Ֆրանսիայի, ԱՄՆ-ի բաց առաջնություններում եւ Ուիմբլդոնի մրցաշարում հաջող հանդես եկած մարզիկները: Սակայն որոշ թենիսիստներ, որոնք այս մրցումներին մասնակցելու իրավունք վաստակել էին, չեն ժամանել Գերմանիա: Խոսքը առաջին հերթին վերաբերում է տղամարդկանց: Մասնավորապես, տարբեր պատճառներով Մյունխենի մրցաշարին մասնակցելուց հրաժարվեցին աշխարհի առաջին եւ երկրորդ թենիսիստներ Փիթ Սամփրասը (ԱՄՆ) եւ Պատրիկ Ռաֆթերը (Ավստրալիա): Նշենք, որ բավականին բարձր է մրցանակային հիմնադրամը, այն 6 մլն 700 հազար դոլար է: Ընդ որում, տղամարդկանց մրցաշարի հաղթողը կստանա 1 մլն 300 հազար դոլար, կանանց հաղթողը՝ 800 հազար:

Մրցումները հաջող սկսեց աշխարհի թիվ մեկ թենիսիստուհի Մարտինա Հինգիսը (Շվեյցարիա): Մարտինան, որը մեկ շաբաթ առաջ նշեց իր 18-ամյակը, 6-2, 7-5 հաշվով պարտության մատնեց իսպանուհի Կոնչիտա Մարտինեսին եւ հաջորդ փուլ դուրս եկավ:

Տղամարդկանց մրցաշարից նշենք երկու արդյունք. Յոնաս Բյորկմանը (Շվեդիա) հաղթեց Թիմ Հենմանին (Մեծ Բրիտանիա)՝ 7-5, 6-4, Ֆելիքս Մանտիլյան (Իսպանիա)՝ Էսկյուդեին (Ֆրանսիա)՝ 6-3, 6-3:

Մարտինա Հինգիս

Հայտնի են 16 ուժեղագույնները

Երեկվա համարում գրել էինք Դեւիսի գավաթի կիսաեզրափակիչ մրցախաղերի մասին:

Միաժամանակ 16 թիմեր մրցեցին եկող տարի բարձրագույն՝ Համաշխարհային խմբում հանդես գալու համար: Ահա այդ մրցախաղերի արդյունքները. Ավստրալիա-Ուզբեկստան՝ 5-0, Չեխիա-Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն՝ 5-0, Հոլանդիա-Էկվադոր՝ 5-0, Բրազիլիա-Ռումինիա՝ 5-0, Ֆրանսիա-Իսրայել՝ 4-1, Ռուսաստան-Ճապոնիա՝ 3-2, Մեծ Բրիտանիա-Հնդկաստան՝ 3-2, Սլովակիա-Արգենտինա՝ 3-2:

Այսպիսով, 1999 թվականին Համաշխարհային խմբում հանդես կգան հետեւյալ երկրների հավաքականները՝ Շվեդիա, Իտալիա, ԱՄՆ, Իսպանիա, Շվեյցարիա, Գերմանիա, Բելգիա, Ռուսաստան, Զիմբաբվե, Բրազիլիա, Ավստրալիա, Չեխիա, Սլովակիա, Ֆրանսիա, Հոլանդիա, Մեծ Բրիտանիա:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Քենիացի վազորդների հաջողությունը

Շվեյցարիայում, Ցյուրիխի մերձակա Ուստեր քաղաքում անցկացվեց կիսամարաթոնի (21 կմ 97,5 մ) աշխարհի առաջնությունը: Ե՛վ տղամարդկանց, ե՛ւ կանանց մրցապայքարում առաջին տեղեր գրավեցին եւ աշխարհի չեմպիոններ դարձան քենիացի վազորդները: Տղամարդկանց մրցումներում հաղթող դարձավ Պոլ Կոեչը, որը մրցատարածությունը հաղթահարեց 1 ժամ 00.01 վայրկյանում: Երկրորդ եւ երրորդ մրցանակակիրներ դարձան համապատասխանաբար հարավաֆրիկացի Հենդրիկ Ռամաալան (1.00.24) եւ մարոկկացի Հալիդ Սկախը (1.00.24): Կանանցից երկրորդ տարին անընդմեջ չեմպիոնուհու կոչումը նվաճեց Տեքլա Լորուպը: Քենիացի մարզուհին ցույց տվեց 1 ժամ 8 րոպե 29 վայրկյան արդյունք: Երկրորդ տեղը գրավեց Էլանա Մեյերը (Հարավային Աֆրիկա, 1.08.32), երրորդը՝ Լիդիա Սիմոնը (Ռումինիա, 1.08.58):

Կաբաեւայի չորրորդ հաղթանակը

Մոսկվայում անցկացվեցին գեղարվեստական մարմնամարզության «Գրան պրի» շարքի մրցումներ՝ «ՆՏՎ-պլյուս»-ի գավաթի խաղարկությունը: Փայլուն հանդես եկավ ռուսաստանցի Ալինա Կաբաեւան: Այս մարզուհին մրցաշրջանի հայտնագործությունն է. նա այս տարի չեմպիոնուհու կոչում է նվաճել Համաշխարհային պատանեկան խաղերում, Եվրոպայի առաջնությունում, Բարի կամքի խաղերում: Այս մրցումներում երիտասարդ մարմնամարզուհին 5 ոսկե մեդալ նվաճեց: Նա հաղթեց բազմամարտում եւ բոլոր մրցաձեւերում: Բազմամարտում երկրորդ եւ երրորդ մրցանակակիրներ դարձան Ասսելի Մուստաֆինան (Ռուսաստան) եւ Յուլիա Ռասկինան (Բելառուս): Նշենք, որ Կաբաեւայի եւ Մուստաֆինայի մարզիչը նշանավոր Իրինա Վիները է: Անսպասելիորեն մրցանակային եռյակից դուրս մնաց անցյալ տարվա աշխարհի բացարձակ չեմպիոնուհի Ելենա Վիտրիչենկոն (Ուկրաինա):

Ռեկորդային արդյունքներ

Լողի Ավստրալիայի առաջնությունում, որն անցկացվում է Պերտ քաղաքի 25 մետրանոց լողավազանում, մասնակիցները բարձր արդյունքներ են ցույց տալիս: Բավական է ասել, որ արդեն համաշխարհային 3 ռեկորդ է գրանցվել: Դրանցից ամենատպավորիչը պատկանում է աշխարհի չեմպիոն Գրենթ Հեկեթին: 18-ամյա մարզիկը 1500 մ մրցատարածությունում ցույց տվեց 14 րոպե 19,55 վայրկյան արդյունք, ինչը 7,3 վայրկյանով գերազանցում է 1993 թվականին իր հայրենակից Կիրեն Պերկինսի նախկին համաշխարհային ռեկորդը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
օրվա հետքով

ԿԱՐԾԻՔ

Տարօրինակ մարդ արարած...

Զարմանալի ազգ ենք: Երբ Զարթոնք գյուղում խոլերա էր բռնկվել, ողջ հանրապետությամբ ախ ու վախ էինք անում, որ հանկարծ վարակը չտարածվի, սարսափած կանխագուշակումներ էինք անում, թե ի՞նչ է մեզ սպասում, եթե վարակը հասնի Երեւան: Հիմա, երբ հնարավոր եղավ հաղթահարել համաճարակի տարածումը, զարթոնքցիների հետ տարակուսում ենք, թե՝ արժե՞ր այդպիսի սահմանափակումների դիմել, որ բերքը փչացել է, վնասներ են կրում եւ այլն: «Ազգի» երեկվա օրվա համարում մեջբերվում էին Զարթոնքի բնակիչներից մեկի խոսքերը, թե այսուհետ գյուղի վրա խոլերայի պիտակ կա: Տպավորություն ստեղծվեց, որ թերթը համաձայն է այս կարծիքներին եւ նույնիսկ չափազանցված է համարում այն սահմանափակումներն ու զգուշավորությունը, որ դրսեւորվեցին խոլերայի վտանգի պայմաններում: Եթե վարակը նվաճեր ողջ երկիրը, դժգոհելու էինք, թե ինչու ժամանակին միջոցներ չձեռնարկվեցին, որպեսզի կանխվեր: Մարգտես Ալբերտ Հերոյանը կոշտ քայլեր չաներ, կասեին, թե ֆեդերալ իշխանությունները թույլ են: Մամուլը մանրամասն գրեր, թե ինչ վտանգ է ներկայացնում խոլերան, կասեին՝ խուճապ են սերմանում:

Անշուշտ, խոլերայի այս պատմությունից բոլորս պետք է դասեր քաղենք, եւ, նախ եւ առաջ՝ Հայաստանի առողջապահության նախարարությունը: Զուսպ տեղեկատվություն տալու հանրապետության ղեկավարության կոչը այդ նախարարությունում ընկալեցին որպես ընդհանրապես տեղեկատվություն չտարածելու կարգադրություն: Արդյունքում՝ մեկ թե երկու օր հասարակությունը սնվում էր ասեկոսեներով կամ էլ «իրազեկ» աղբյուրներից տարածվող շշուկներով:

Խոլերայի պատմությունը կրկին եւ կրկին հուշում է պետական ատյանների տեղեկատվությունը համակարգելու անհրաժեշտությունը: Առողջապահության նախարարությունը խոսում էր խոլերայի վարակի մասին, այդ նույն ժամանակ հանրապետության նախագահի մամուլի քարտուղարը մի քանի անգամ օգտագործում է համաճարակ բառը: Տագնապալի այն օրերին չէր պատասխանում առողջապահության նախարարության տեղեկատվության համար պատասխանատու որեւէ աշխատակցի եւ ոչ մի հեռախոս:

Չգիտեմ ինչ սկզբունքով է կազմակերպված մամուլի իրազեկման համակարգը, եթե տողերիս հեղինակին, մի շարք այլ լրագրողների ոչ մի անգամ չտեղեկացրին որեւէ մամուլի ասուլիսի կամ նման որեւէ միջոցառման մասին: Ողջ հակախոլերային պայքարը մամուլում սահմանափակվեց մաքուր ձեռքեր ունենալու կոչերով: Առողջապահության նախարարության հաղորդագրությունների մեջ էլ-Տոր հարուցիչն անվանվում էր որպես ամենաթեթեւը, սակայն բավական էր թերթել բժշկական հանրագիտարանը, իմանալու, որ այդ հարուցիչն ամենադիմացկունն է: Նմանատիպ օրինակներ կարելի է շարունակ բերել:

Մի խոսքով, պետք չէ հետին թվով իմաստուն լինել եւ ժամանակավրեպ կամ չափազանցված համարել ձեռնարկված միջոցները: Լավ է, որ վարակը դուրս չեկավ Զարթոնք գյուղից, լավ է, որ կարանտինը սահմանափակվեց միայն այդ գյուղով եւ չտարածվեց ողջ Հայաստանում: Եվ պետք չէ փնովել իշխանություններին (որոնք, իհարկե, մեր փաստաբանության կարիքը չունեն) խստություններ մտցնելու մեջ...

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ

Հայ կանանց միջազգային միության եւ Կանանց առողջության պահպանման ասոցիացիայի վարչությունների նիստում քննարկվեց ծխախոտի վնասների մասին եւ որոշում ընդունվեց հավանություն տալ մշակված ծրագրին, ինչպես նաեւ դիմել կանանց ծխելու վատ սովորույթից հրաժարվելու համար:

Ես ծխախոտի գերին չեմ

Սիրելի քույրեր, մայրեր:

Մեր երկրի առողջ գենոֆոնդի պահպանման մտահոգությամբ դիմում ենք բոլոր այն կանանց եւ աղջիկներին, ովքեր թունավորում, աղավաղում են իրենց առողջ եւ քնքուշ օրգանիզմը:

Սիրելի կանայք:

Մեր կյանքի բոլոր բնագավառներում շատ հաճախ նաեւ կուրորեն կապկում կամ ընդօրինակում ենք Արեւմուտքին: Ուրեմն, եկեք անվերապահորեն եւ առանց քննարկումների այս հարցում օրինակ վերցնենք Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներից, որտեղ ծխելը ոչ թե քաղաքակրթության, այլ հետամնացության նշան է համարվում, որտեղ ամբողջ երկրով մեկ մեծ պայքար է ծավալվում ծխախոտի վնասների դեմ:

Խնայեք ձեր թոքերը, խնայեք ձեր սիրտ-անոթային համակարգը, հիշեք, որ հատկապես շնչառական ուղիների, թոքերի, սրտանոթային համակարգի եւ քաղցկեղային հիվանդություններն առավել հաճախ ի հայտ են գալիս ծխող մարդկանց մոտ:

Հարգելի տղամարդիկ:

Մի ոգեւորեք եւ մի արտոնեք, որ ձեր մայրերը, քույրերը, կանայք, ընկերուհիները ծխեն, ձեր մեկ հանդիմանական խոսքը կարող է որոշիչ լինել ձեզ համար այդքան սիրելի էակների առողջության համար: Դուք էլ օրինակ ծառայեք նրանց:

Հայ կինը տոկուն է եւ դիմացկուն, հայ կինը ունի կամք եւ նվիրում: Այդ ունակություններից ելնելով էլ խնդրում ենք ձեզ՝ ձեր սիրելի սերնդի, ձեր ընտանիքի համար հավաքեք ձեր ուժերը, կամքը եւ մեկ օրում, միայն մեկ օրում, ընդունեք անչափ կարեւոր որոշում. «Ես ծխախոտի գերին չեմ»:

Հուսով եւ հավատով սպասում ենք ծխելու անչափ վնասակար սովորույթը դեն նետած կանանց արձագանքին:

ՀԱՅ ԿԱՆԱՆՑ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
ԿԱՆԱՆՑ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԱՍՈՑԻԱՑԻԱ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Շինարարական աշխատանքներ կատարելու համար պահանջվում են տարբեր մասնագիտություններով վարպետներ եւ բանվորներ:

Վարպետների օրական վարձավճարը՝ 3500-4000 դրամ:
Բանվորներինը՝ 2500-3000 դրամ:

Հասցեն՝ Արշակունյաց փ. 73
Հեռ. 44-50-41

Junior Achievement of Armenia

has a vacancy for Deputy Director's position.
Fluent English and some economic background is required.

Address: 39 Abovyan, # 21, Yerevan, Armenia
Tel: 52 08 37, 56 67 50, AT&T 151 652

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

1 հոկտեմբեր

17.00 Հայլուր
17.20 Մուլտֆիլմեր «Մումի-Տրոլում աշուն է գալիս», «Մանկության ուրախ երկրում»
18.00 Հեռուստասերիալ «Դալլաս»
19.00 Խոշոր շահում
19.20 Հեռուստատեսային հետաքննություն
19.45 Հայկական էստրադային համերգ
20.00 Հայլուր
20.30 1 լուր
20.50 Հեռուստախաղ «Համայնապատկեր»
21.30 Հինգշաբթի
22.05 Գ/Ֆ «Քառյակ»
24.00 Հայլուր
00.15 Կեսգիշեր

ՆՈՐՔ

19.00 Լուրեր
19.15 Մուլտֆիլմ
19.30 Մենք եւ կենդանիները
19.45 Միասին («Միր»)
20.30 Սերիալ «Լոուրենս արաբացին» (4-րդ մաս)
21.00 Լուրեր
21.25 Աստղերը հուշում են
21.30 Զինուժ
21.55 Սիրեցեք զմիմեանս
22.00 «Օրացույց» (Երեւան) ստուդիա
22.30 Կինոկատակերգություն. գեղ.ֆիլմ «Սպասիր ինձ կրկին»
23.00 Լուրեր
23.10 «Սպասիր ինձ կրկին» ֆիլմի շարունակությունը

19.05 Մամուլի սուրհանդակ
19.15 Հրապարակ
19.25 Մուլտծրագիր
19.35 Ոչ նշանավոր մարդկանց կյանքը
19.45 Ջոն Թրավոլթան «Ջարդված նետը» մարտաֆիլմում
(20.55 Սուրհանդակ)
22.00 Մամուլի սուրհանդակ
22.15 Քաղաք
22.35 Գանձերի կղզին, կամ ինչպես տեսանք մենք Անգլիան
22.55 Սուրհանդակ
23.20 Կամ... կամ (կրկնություն)
00.00 Հրապարակ
00.10 Վահրամ Մարտիրոսյանի «Խնդիրը պահանջում է իմանալ» հեռուստատեսային ներկայացումը
(00.55, 02.10 Սուրհանդակ)

7.00 Բարի լույս
10.00, 16.00, 19.00, 01.45 Նորություններ
10.15 «Ջեյն Էյր»
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.20 Մուլտսերիալ «Ջոնի Քվեստի անհավանական արկածները»
16.45 Հրաշալի ընկերակցություն
17.10 Մանկական անեկդոտներ
17.40 Սերիալ «Սինդբադի նոր արկածները»
18.10 Մինչեւ 16 տարեկան եւ ավելի
18.30 Աշխարհի շուրջը
19.20 «Ջեյն Էյր»
20.00 Ֆուտբոլ. գավաթների գավաթ. 1/16 եզրափակիչ. «Լոկոմոտիվ» (Մոսկվա) - «ԲԿՄՍ» (կես) (20.50 Բարի գիշեր, երեխաներ)
22.00 Ժամանակ
22.40 Գ/Ֆ «Հանուն գոյատեւման»
00.50 Վավ. սերիալ «13 չեմպիոն»
02.00 Դետեկտիվ «ԲԱԳՁ-2»

РТР

8.00 Բարի լույս, Ռուսաստան
10.15 Հերթապահ բաժանմունք
10.30 Բարի լույս, Ռուսաստան
11.00 «Սանտա Բարբարա»
11.45 Երաժշտական ծրագիր
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.00 Լուրեր
12.30 Սերիալ «Մարգո քաղաքին»
13.25 Հին բնակարան. 1967 թիվ (1-ին մաս)
14.45 Վավերագրական էկրան. «Սա Մոսկվան է»
15.30 Սերիալ «Դինաստիա-2. Քոլբի ընտանիքը»
16.20 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
17.15 «Զանգահարեք Կուզյային»
17.30 Հեռուստասերիալ «Առաջին համբույրները»
18.30 Աշտարակ
19.00 Ուժդ չի պատի
19.30 Հեռուստասերիալ «Մայրեր, կանայք եւ սիրուհիներ»
20.30 Թոք-սերիալ «Մարյինա ռոշչա»
21.30 Մանրամասներ
21.45 Թատրոն +TV
22.25 Կինոյի ժամ. Գ/Ֆ «Ընկերների շրջապատ» (ԱՄՆ)
00.05 Սերիալ «Կեղծավորը»
01.30 Հերթապահ բաժանմունք
01.45 Աղամախնոր

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ

Գրադարանների ծրագիր

ԲՀԻ օժանդակության հիմնադրամը հայտարարում է դրամաշնորհների մրցույթ գրադարանների միջեւ: Մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել ծրագիր: Ծրագրերը պետք է ընդգրկեն հետեւյալ ոլորտներից որեւէ մեկը.

- Գրադարանների հավաքածուների նպատակային համալրում տեղեկատու մասնագիտական գրականությամբ
  Բյուջեն չպետք է գերազանցի 5000 ԱՄՆ դոլարը
- Գրականության պահպանության պայմանների բարելավում, գրքերի խնամք (վերանորոգման աշխատանքներ չեն ֆինանսավորվում)
  Բյուջեն չպետք է գերազանցի 3000 ԱՄՆ դոլարը
- Գրադարանավարների մասնագիտական ուսուցում եւ վերապատրաստում
  Բյուջեն չպետք է գերազանցի 3000 ԱՄՆ դոլարը

Ծրագրերն ընդունվում են մինչեւ 1998 թ. հոկտեմբերի 30-ը: Մանրամասն տեղեկությունների եւ նյութերի համար դիմել Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամ հետեւյալ հասցեով.

Երեւան, Այգեձոր փող. 53բ., հեռ. 272119, 271713 հեռ./ֆաքս. 151 088:

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը հայտարարում է մրցույթ

Հայաստանում անկախ մամուլի եւ ոչ պետական հեռուստատեսության զարգացման ծրագրերի համար: Շահագրգռված անձինք եւ կազմակերպությունները կարող են ծրագրի ներկայացման ձեւը ստանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակից: Նախագծերը ընդունվում են մինչեւ դեկտեմբերի 1-ը: Անկախ զանգվածային լրատվության միջոցների մասնակցությունը ցանկալի է:

Հասցեն՝ Երեւան 19, Այգեձորի 53բ. հեռ. 272119, 271713
հեռ./ֆաքս 151 088
e-mail: markos@osi.am

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

Մրցույթ

Հաշվի առնելով մանկական ժուռնալիստիկայի ծանր վիճակը, ինչպես նաեւ լրագրության այս ոլորտի ինքնաշիպությունը, ԲՀԻՕՀՀՄ-ը հայտարարում է ծրագրերի մրցույթ՝ մանկական ամսագրերի համար: Մրցույթին կարող են մասնակցել 6-14 տարեկան երեխաների համար ամսագրեր, որոնք լույս են տեսնում վերջին ուսումնական տարվա ընթացքում: Մասնակցելու համար հարկավոր է ներկայացնել.

1. Գրանցման փաստաթղթերը
2. 1997/98 ուս. տարվա լավագույն համարը
3. Դիմում՝ ըստ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի պահանջների
4. Ամսագրի գոյատեւման հայեցակարգը:

Դիմումների ներկայացման ժամկետը՝ 1998 թ. նոյեմբերի 5: Դիմումի ձեւը եւ լրացուցիչ տեղեկություններ կարելի է ստանալ հետեւյալ հասցեով.

Երեւան 19, Այգեձորի 53բ, հեռ. 272119, 271713,
հեռ./ֆաքս 151 088
e-mail: markos@osi.am

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Պահանջվում են թարգմանիչներ անգլերեն եւ իսպաներեն լեզուներից

Համակարգչին տիրապետելը պարտադիր է:
Նախընտրելի են տեխնիկական բարձրագույն կրթությամբ անձինք:
Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները դիմեն Պուշկինի 12:
Հեռ. 56-40-63

ՀԱՅՏԱՐԱՐՎՈՒՄ Է ՄՐՑՈՒՅԹ

Առանձնատների նախագծման համար:

Հաղթողին կտրվեն նախագծման պատվերներ եւ դրամական մրցանակ:

Դիմել՝ Պուշկինի 12, հեռ. 56-40-63

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
հեռախոսով (589167, 581351) • տեղեկագրերով • մագնիսական սկավառակներով • INTERNET ցանցով (http://www.arminco.com/spyur)

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 916 Տպաքանակը՝ 4000 Ստորագրված է տպագրության՝ 30. 09. 1998 Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@